

Коалиция

Продължаваме
Промяната

Демократична
България
ОБЕДИНЕНИЕ

Има как програма

Съдържание

Европейска икономика за европейски доходи	6
<i>Растяща икономика за европейски доходи</i>	8
<i>Справяне с привнесената инфлация, липсата на ценова конкуренция във вреда на потребителите и логистичното оскъпяване</i>	10
<i>Повече иновации и инвестиции за по-висок растеж</i>	11
<i>Подпомагане на енергийната ефективност и корпоративното управление на българския бизнес</i>	13
<i>Съвременен и конкурентен туризъм</i>	14
Развити региони и условия за по-добър живот във всяко кътче на България	16
<i>Развити региони във всяко кътче на България</i>	18
<i>Градовете и селата на България като място за пълноценен живот</i>	19
<i>Регионална свързаност и развита инфраструктура</i>	20
<i>По-удобно и модерно пътуване с БДЖ</i>	22
<i>Авиотранспорт</i>	22
<i>Ефективно местно самоуправление</i>	23
<i>България като предпочитана дестинация за туризъм от българи и чужденци</i>	24
Качествено образование за всяко дете и развитие на българската наука	25
<i>Качествено, безплатно и интересно образование за всички деца</i>	
<i>Висше образование, подготвящо мислещи граждани и специалисти на световно ниво</i>	34
<i>Развитие на българската наука и подкрепа за българските учени</i>	37
Съвременен и достъпен здравеопазване	39
<i>Намаляване на заболяемостта чрез редовна и качествена профилактика за ранна диагностика</i>	41
<i>Гарантиране на достъп до качествена медицинска помощ, лекарствени продукти и медицински изделия във всяка точка на страната</i>	42
<i>Устойчиво справедливо заплащане на труда и кариерно развитие на медицинските специалисти, целящо задържане на кадрите в системата</i>	44

Социална политика за по-добър живот за всички	46
Подкрепа за младите семейства с деца	48
Пазар на труда, който развива, подкрепя и възнаграждава справедливо работещите	49
Достойни и спокойни старини за българските пенсионери	50
Качествено подобряване на живота на хората с увреждания	52
Социална закрила и намаляване на неравенствата в обществото	53
Подпомагане на социалната икономика, социалното предприемачество и социалните иновации	55
За справедливост и борба срещу корупцията	56
Решителна борба с корупционните модели на прехода	58
Утвърждаване независимостта на съдебната власт и отчетността пред обществото. Механизми за разследване на главния прокурор и за отстраняване от длъжност	59
По-бързо и ефективно правосъдие, навременна справедливост за гражданите и бизнеса	60
Независими, прозрачни и отчетни регулаторни органи	61
Конституционни промени с цел дълбока промяна на съдебната система	62
До осъществяване на конституционните промени предлагаме следните промени в Закона за съдебната власт:	63
Сигурна и достъпна енергия за домакинствата и бизнеса	64
Дългосрочно устойчиво развитие на българската енергетика	66
Преодоляване на предизвикателствата, свързани с високите цени на енергията, спестявания и компенсации	68
Трансформация и модернизация на сектор енергетика	69
Развитие на елементите за енергийна сигурност и използване на собствените енергийни ресурси на България	70
Устойчиво земеделие за качествена българска храна	72
Приоритетно развитие на българското земеделие като мярка срещу привнесената инфлация и липсата на ценова конкуренция - български храни, от български ферми, на български цени	74
Устойчиво земеделие за производство на качествени храни	75
Развитие на земеделието като двигател за икономически растеж	76
Нулева толерантност към корупцията и картелите в земеделието и храните	77
Наука и образование в подкрепа на земеделския сектор	78

Регионални политики, свързани със земеделската дейност 79

Здравословна околна среда и устойчиво развитие 81

Устойчиво развитие, ресурсна ефективност и кръгова икономика 83

Ефективно управление на отпадъците 84

Опазване на българската гора 84

Съхраняване на биологичното разнообразие, защитени зони и територии 85

Чист въздух за всички 86

Ефективно управление на водите 86

Превенция на климатичните промени и защита при свързаните с тях бедствия 88

Подобряване на работата на институциите и контрола върху тях 88

Опазване на ландшафта и почвите 89

Контрол върху престъпленията срещу околната среда и животните 90

Защитено и сигурно общество 91

Служби за сигурност, които работят за хората 93

Изграждане на високо професионални служители за сигурност 94

Успешна борба срещу престъпността от всякакво естество 95

По-достъпни, по-бързи и по-качествени услуги за сигурност 96

Модернизирана отбрана за защита на националните интереси 97

Балансирана отбранителна политика в съюзен контекст 99

Развитие на модерни отбранителни способности чрез превъоръжаване и иновации 100

Развитие на кадрите в отбраната 102

Ефективно и прозрачно управление 103

По-малко бюрокрация за бизнеса и гражданите 105

Оптимизирана и модерна държавна администрация 106

Функциониращо електронно управление 107

Диалог и взаимодействие с гражданите 108

Достъпна култура на високо ниво 110

Съхраняване и развитие на българската култура 112

Широк достъп до култура за всички 113

Опазване на културното наследство и превръщането му в неразривна част от

благоприятната жизнена среда	113
Управление в културата и дейност на държавните културни институти и независимия сектор	115
Прозрачни и отговорни медии	117
Прозрачни и отговорни медии	119
Спорт и младите – държавни политики с висок приоритет	121
По-добри условия за масов спорт за всички българи	123
Нов подход към елитния спорт	123
Достъпна и модерна спортна инфраструктура	124
По-добро финансиране и управление на дейностите свързани с развитието на спорта	125
Повече възможности за развитие на младите хора в България	126
Развитие на връзките с българските общности в чужбина	129
Запазване на българския език и култура в чужбина	131
Укрепване на капацитета на институциите, осъществяващи политиките за българите зад граница	131
Значително улесняване и подобряване на качеството на административните услуги за българите зад граница	132
Гарантиране на представителност на интересите на българските общности в обществено-политическия живот на страната	133
Ефективни политики за българските исторически общности	133
Външна политика в полза на българския интерес	134
Достойна България в Европа и пред света	136
Защита на националния интерес чрез Европейския съюз, НАТО и Съвета на Европа	136
България като регионален лидер	137
Активна България пред света	138
Справедливи и стабилни държавни финанси	140
Справедливи, прозрачни и стабилни държавни финанси без увеличение на данъците	142
Успешно присъединяване към Еврозоната и ОИСП в кратки срокове	143
Ефективно използване на националните и европейски инвестиции	144
Повече контрол върху обществените поръчки и държавните разходи	145

Европейска икономика за европейски доходи

Въпреки трудностите и Войната през 2022 г. българската икономика отбеляза ръст от 3,9% - по-висок отколкото през която и да е от последните 12 години, а българската индустрия отчете рекорден за целия ЕС растеж от 20%. Ние в обединението “Продължаваме Промяната - Демократична България” вярваме, че България има как да бъде справедлива държава с висок жизнен стандарт, иновативна конкурентна икономика, атрактивно място за развитие на бизнес, за привличане на инвестиции и за създаване на иновации. Убедени сме, че е крайно време българската икономика да бъде на европейско ниво, адекватно стимулирана, за да осъществи преход към производства и услуги с висока добавена стойност, да създадем условия за справедлив и свободен пазар, при равни и честни условия, в защита на бизнеса и потребителите, без натиск от държавата. Само така можем да постигнем висок растеж на българската икономика, а оттам и доходите на българите да станат като тези на другите европейци.

Ще работим за:

- Растяща икономика за нормални европейски доходи;
- Справяне с привнесената инфлация и овладяване на непазарния ръст на цените на основните хранителни стоки;
- Инвестиране на 50 млрд. лв. поравно в Северна и в Южна България за преодоляване на регионалните неравенства и на изоставането от Европа;
- Подкрепа на малкия и средния бизнес;
- Подпомагане на модернизацията на българския бизнес и развитието на български иновации и технологии;
- Стимулиране на взаимодействието между бизнеса и научните организации;
- Намаляване недостига на работна сила чрез развитие на професионалното обучение, програми за квалификация, привличане на специалисти и други;
- Подобряване на бизнес средата и създаване на данъчна предвидимост;
- Нулева толерантност към корупцията и край на рекета върху бизнеса;
- Извършване на истински и независим контрол срещу забранени практики, картелни споразумения и злоупотреби;
- Честна конкуренция и работещи механизми за контрол;
- Насърчаване на инвестициите с фокус върху приоритетните отрасли, нуждите на регионите, разкриването на работни места и експортно ориентирани производства и услуги за по-висок растеж и доходи;
- Решение за приемане на България в Шенген и еврозоната и улесняване на търговията и туризма в рамките на ЕС още през тази година;
- Ефективно и опростено административно обслужване;
- Развитие на съвременен и конкурентен туризъм;
- Подобрена достъпност на България чрез инвестиции в транспортни коридори и въздушна свързаност.

Растяща икономика за европейски доходи

→ Подпомагане на модернизацията на българския бизнес и развитието на български иновации и технологии чрез:

- финансова подкрепа за енергийна ефективност и дигитализация;
- програми за автоматизиране на производствените и управленските процеси;
- безплатни образователни програми в сътрудничество с бизнеса и водещи технологични компании;
- улесняване на достъпа до финансиране и знание в регионите;
- активна външноикономическа политика, насочена към възстановяване на доверието към България и насърчаване на инвестиции в страната в сектори с висока добавена стойност;

→ Намаляване на недостига на работна сила чрез:

- развитие на професионалното обучение в сферите с най-голям недостиг и висок икономически потенциал;
- програми за квалификация:
 - допълнителна професионална и следдипломна квалификация и преквалификация;
 - повишаване на финансовата грамотност и дигиталните умения и увеличаване на капацитета в управлението на хора и процеси;
 - стажантски програми за следдипломна квалификация, допълнителна квалификация и преквалификация след майчинство или бащинство.
- ускорен достъп до пазара на труда в страната за чуждестранни учащи се и за висококвалифицирани специалисти чрез подобряване на процеса „Синя карта”;
- привличане на предприемачи и високотехнологични компании чрез усъвършенстване на издаването на стартър виза;
- подкрепа на дуалната система за обучение и стимули за бизнеса за осъществяване на стажантски и практически програми за студенти и ученици;
- актуализация на правилата за работа от разстояние;
- създаване на база данни за българи в чужбина, които могат да бъдат привлечени като експерти обратно в страната при осъществяването на стратегически инвестиции в техните сфери на експертиза.

→ Запазване на 3% годишен бюджетен дефицит и стабилни/ държавни разходи;

→ Подобряване на бизнес средата и създаване на данъчна предвидимост чрез:

- облекчаване на осигурителната тежест за бизнеса посредством съкращаване

на дните временна неработоспособност (болничен), които се изплащат от работодателя;

- разработване на справедлив и предвидим механизъм за определяне на максималния осигурителен доход (МОД) в тясно взаимодействие и участие на заинтересованите страни и социалните партньори;
- въвеждане на задължителни стандарти за качествена предварителна оценка на въздействието върху бизнеса и гражданите преди приемане на нова и/или изменение на действаща нормативна уредба.

→ Ефективно и опростено административно обслужване чрез:

- реформа в административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност, насочена към опростяване на лицензионния, разрешителен и регистрационен режими за бизнеса и по-широко въвеждане на уведомителен режим;
- обслужване „на едно гише“ и съкращаване на сроковете, включително чрез предоставяне на групирани административни услуги, отговарящи на всички нужди на бизнеса на всеки етап от неговото развитие;
- ускорени дигитални процеси в администрацията и улеснен достъп до електронни административни услуги;

→ Извършване на истински и независим контрол срещу забранени практики, картелни споразумения и злоупотреби чрез:

- избор на независими и компетентни членове на водещите регулатори;
- въвеждане на изискване за тримесечна отчетност на регулаторните органи пред ресорните комисии в Народното събрание;
- предприемане на категорични мерки срещу изкривяването на конкуренцията, включително срещу споразумения между недобросъвестни търговци в ущърб на потребителите;
- вземане на ефективни мерки за достъп до складовете и прозрачно ценообразуване на пазара на горива.

→ По-голяма прозрачност и отчетност на резултатите на всички държавния предприятия съгласно най-добрите световни практики чрез:

- преобразуване на публичните предприятия в агенции или търговски дружества;
- подобряване управлението на държавните предприятия;
- ефективни форми на контрол и пълна отчетност на публичните предприятия;
- внедряване на системи за борба с корупцията, включително чрез своевременно и ефективно въвеждане в публичния сектор на мерките съгласно Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения;
- анализ на възможностите за листване на миноритарни дялове на държавните предприятия на борсата.

Справяне с привнесената инфлация, липсата на ценова конкуренция във Вреда на потребителите и логистичното оскъпяване

→ Реален контрол върху нелоялни търговски практики и изкуствено завишаване на цените в ущърб на потребителите чрез:

- Смяна на ръководството на Комисия за защита на конкуренцията (КЗК) и на други регулатори с независими и компетентни професионалисти, вкл. такива с международен опит;
- Развитие на капацитета на КЗК за провеждане на системен контрол и санкциониране на непазарни търговски практики и изкуствено завишени цени, изразяващи се в:
 - картел на горивата;
 - непазарно ценообразуване на храни от потребителската кошница с необосновано висок скок в цените (например на млечните продукти, олиото, яйцата и други);

→ Продължаване на политиката за прекратяване на енергийния монопол на външни доставчици на електроенергия и природен газ за България. Осигуряване на достъпност, прозрачност и предвидимост на цените на електроенергията и природния газ за потребителите и бизнеса;

→ Издигане на българското земеделие в национален приоритет и подкрепа за производството на български храни – български храни, от български малки и средни ферми, на български цени (виж раздел Устойчиво земеделие за качествена българска храна за по-пълен списък от мерки) чрез:

- повече целеви субсидии за малки и средни производители на мляко, месо, плодове и зеленчуци с цел производство на достатъчна и разнообразна първична продукция за качествена българска храна. Специализация, качество и до 20% по-ниски цени. Повишен контрол върху целесъобразното използване на субсидиите и срещу злоупотреби;
- скъсяване на веригите за доставка с цел намаляване на разходите за транспорт и съхранение, елиминиране на нуждата от посредници и докарване на висококачествени пресни храни до българската трапеза – намаляване на цените с до 15%;
- подпомагане на българските земеделци да се кооперират и организиране на събирателни тържища, за да постигнат по-голям мащаб и по ниска себестойност;
- подобряване на контрола по границите и спиране на вноса на плодове и зеленчуци,

които не отговарят на българските и европейските изисквания за безопасност на храните;

- инвестиции в наука, образование и иновации в селското стопанство;
- осигуряване на публична ежедневна информация за цените на основни хранителни продукти и масови горива в големите вериги в България и в чужбина за сравнение.

→ Осъществяване на цялостна програма за намаляване на социалните неравенства в обществото, за да могат доходите на всеки българин и бизнес да нарастват по-бързо от годишната инфлация;

→ Спиране на рекета от държавата чрез работещи механизми за контрол върху действията на държавните служители на позиции с висок корупционен риск, подобряване на работата на инспекторатите и създаването на нова антикорупционна комисия с разследващи функции;

→ Запазване на 3% годишен бюджетен дефицит и стабилни държавни разходи през 2023 г. без прекомерно теглене на държавен дълг.

Повече иновации и инвестиции за по-висок растеж

→ Инвестиране на 50 млрд. лв. поравно в Северна и в Южна България за преодоляване на регионалните неравенства и на изоставането от Европа;

→ Провеждане на проактивна политика за привличане на инвеститори в секторите с висока добавена стойност;

→ Цялостно преразглеждане на нормативната уредба за насърчаване на инвестициите и въвеждане на адекватни стимули, с фокус върху приоритетните отрасли, нуждите на регионите и разкриването на работни места;

→ Създаване на работещ Национален инвестиционен портал, предлагащ:

- електронно обслужване на „едно гише“ на инвеститорите;
- подобряване на координацията между държавните органи, общините и всички други участващи институции;
- непосредствен достъп до единна и пълна информация за актуални програми и

насърчителни мерки за инвеститорите;

→ Изграждане на индустриални паркове и зони на база на заявен пазарен интерес от инвеститорите и приоритизиране с оглед целите за постигане на възвръщаемост и регионално развитие;

→ Подкрепа за българските компании да излязат на външни пазари чрез:

- предоставяне на повече инструменти за финансиране на износа;
- разширяване на възможностите за бизнес чрез повишаване на ефективността на услугите по търговско-икономически въпроси в полза на българските износители;

→ Развитие на капиталовите пазари чрез:

- привличане на български и чуждестранни инвеститори;
- подобряване на възможностите за финансиране на стартиращи компании посредством Българска фондова борса;
- достъп до капитал през предоставяне на възможност пенсионните фондове от втори и трети стълб да инвестират по-лесно в алтернативни инвестиционни фондове при наличието на механизми за защита на вложителите в пенсионните фондове чрез ясни критерии за подбор на управляващи дружества;
- засилен контрол и противодействие на злоупотребите при инвестирането във финансови инструменти.

→ Ефективно взаимодействие между наука и бизнес чрез:

- приемане на Закон за насърчаване на научните изследвания и иновации;
- създаване на Борд за иновации между ресорните министерства, представители на бизнеса, университетите, международни организации и други организации с цел създаване на дългосрочни, системни политики за развитието на иновациите в България;
- стимулиране на сътрудничеството между българските университети и научни организации и българския бизнес;
- разширяване на дейността и финансирането на Националния иновационен фонд при независимо външно оценяване за стимулиране на партньорството наука-бизнес;
- подкрепа и стимулиране на висшите училища, изследователски центрове и други научни организации за разработването на нови технологии и продукти;
- създаване на ефективна политика за технологичен трансфер и внедряване на иновациите в икономиката.

→ Насърчаване и подкрепа на предприемаческата инициатива чрез:

- изготвяне на стратегия за развитието на стартиращите иновативни компании в България;
- актуализация на нормативната рамка за ускорена и улеснена ликвидация на

Юридически лица;

- създаване на процедура “Втори шанс” при несъстоятелност на юридически лица;
- въвеждане на нов вид дружество с променлив капитал, за да може българският бизнес да отговори на очакванията и търговските практики на световния пазар;
- ефективно използване на механизмите на Българската банка за развитие и Фонда на фондовете за реална подкрепа на малките и средни предприятия и за осъществяването на инвестиции по региони и отрасли;
- създаване на възможност за успешна интеграция в Европейския иновационен съвет и ползване на допълнително рисково финансиране.

→ Прозрачно управление и равен достъп до евросредства чрез:

- засилен и ускорен контрол от правораздавателните органи над правителствени звена, управляващи европейски средства;
- ефективен контрол върху обществените поръчки за реална борба с корупцията с евросредства;
- конкурентен достъп до разнообразни целеви програми за бизнеса, включително за семейни бизнеси и занаятчии;
- управление на европейските фондове чрез финансови инструменти и подкрепа за прозрачно разходване на инвестициите;
- обследване на нуждите от административно подпомагане на български компании при участие обществени поръчки на държави членки на ЕС и НАТО.

→ Популяризиране и отваряне на публични данни като ресурс за бизнеса;

→ Уредба на справедлив режим на личен фалит на физическите лица.

Подпомагане на енергийната ефективност и корпоративното управление на българския бизнес

→ Целенасочена подкрепа за българския бизнес към енергийна и ресурсна ефективност чрез:

- устойчиво развитие към нисковъглеродна и ресурсно ефективна икономика;
- намаляване на използването на ресурси и производството на отпадъци и повторно им използване като директна суровина или за друга употреба след последваща обработка.

→ Провеждане на проактивна политика за ефективна дигитализация

и автоматизация на процесите и внедряване на природосъобразни и ресурсно ефективни технологии, щадрящи околната среда и защитаващи биоразнообразието на страната;

→ Подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии в зони, паркове и индустриални комплекси в регионите в страната.

Съвременен и конкурентен туризъм

→ Развитие на модерна и иновативна визия за българския туристически продукт, ребрандиране и създаване на идентичен български туристически бранд чрез:

- разработване и рекламиране на туристически пакети, предлагащи целогодишно микс от туристически продукти, свързани с морски, планински, приключенски, културен, кулинарен, винен, селски, медицински и спа туризъм;
- целенасочена подкрепа за реклама и световно популяризиране на българския туристически продукт.

→ Подобрена достъпност на България чрез инвестиции в транспортни коридори и въздушна свързаност. Създаване на програми и модели за съвместна работа с международните туроператори и туристически агенции.

→ Активно участие на България в развитието на европейското законодателство за въвеждане на електронни визи и ускоряване на процедурите за издаване на визи, включително и мултивизи.

→ Ефективен контрол върху презастрояването на българските курорти.

→ Дигитализация на българския туризъм:

- създаване на дигитална карта на българските туристически обекти;
- подобряване на достъпа до данни и точността на информацията, предоставена в Единната система за туристическа информация;
- създаване на единна платформа с актуална информация относно програми за подпомагане, инструменти за финансиране и възможности за развитие в туристическия сектор.

→ Стимулиране на туристическия сектор за:

- въвеждане на иновации за разработване на нови туристически продукти;
- развитие на фермерските пазари и потреблението на локална храна и еко туризъм.

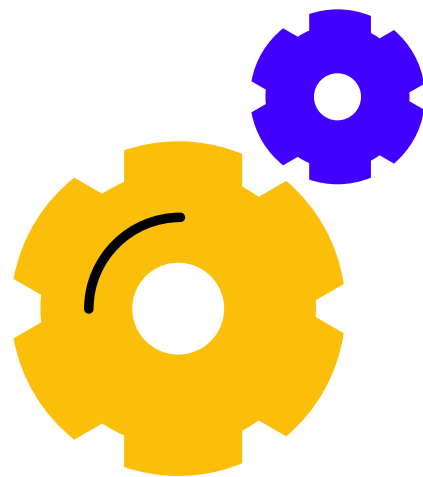
→ Създаване на национален план за:

- подобряване на връзката между средното образование и туристическия бизнес и развитие и подпомагане на кадрите в туризма;
- развитие на туристическото предлагане за устойчив и природосъобразен туризъм и защита на българските културни и природни ценности;
- подобряване на туристическата и съпътстващата инфраструктура в и до българските курорти и повишаване сигурността на туристите;
- прозрачно и ефективно отдаване на концесии и управление на туристически значимите обекти и територии.

→ Проектиране и изграждане на туристически маршрут по р. Дунав от Брегово до Силистра.

→ Създаване на стандарти за маркиране на маршрути за планинско колоездене и пешеходен туризъм.

→ Подобряване на контрола върху изпълнението на секторното законодателство.

Развити региони и условия за по-добър живот във всяко кътче на България

Последното редовно правителство работи усилено за намаляване на регионалните неравенства в страната. Сключихме споразумение с Румъния за проектиране на пет моста над река Дунав, стартирахме проекта за тунел под Шипка и заложихме ключови реформи в железопътния транспорт през Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ). За първи път предложихме начин за прозрачно и справедливо разпределяне на средствата за проекти в полза на всички общини. Вярваме, че промяната трябва да обхване цялата страна – големите градове, но и малките населени места, общинските центрове и селските райони. Само така ще можем да спрем обезлюдяването на цели региони. За целта е необходима не само свързаност и инфраструктура, но и предоставяне на по-добро образование, здравни и социални грижи и даване на повече “глас” на местно ниво. Целта е да повишим стандарта на живот, да намалим регионалните неравенства и да преодолеем изоставането от Европа.

Ще работим за:

- Градовете и селата на България да бъдат място за пълноценен живот с достъп до чиста питейна вода, добро здравеопазване, качествено образование, удобен транспорт, развита инфраструктура и бърз интернет;
- Инвестиране на 50 млрд. лв. Осигуряване на минимум 50% от финансирането по европейските програми до 2027 г. за трите северни региона на страната.
- Регионална свързаност и развита инфраструктура чрез довършване на стратегическите пътни проекти без кражби с чували и чанти, развитие на железопътния транспорт, прозрачност и ефективност при всички обществени поръчки;
- Ефективно местно самоуправление и разходване на държавния ресурс и еврофондовете за общински проекти по прозрачен и обективен начин, така че средствата да достигат до най-много хора;
- Въвеждане на механизми за увеличаване на собствените приходи на общините и за повишаване на финансова им независимост, за да се взимат решенията по-близо до гражданите;
- Въвеждане на дигитализация и оптимизация на инвестиционното проектиране, градоустройственото планиране и строителството с цел повишаване на контрола, намаляване на административната тежест и ограничаване на корупционния риск;
- Подобрен контрол за спазване на нормите за сеизмична устойчивост и безопасност, за градоустройство и жилищно строителство съгласно законите в страната и европейските правила;
- Подкрепа на туризма като стратегически сектор за развитие на регионите;
- Интегрирано развитие на транспортните мрежи – пътна, железопътна, авиационна, морска, речна;
- Наваксване на забавянето при изпълнение на проекти, инвестиции и реформи, заложи в НПВУ.

Развити региони във всяко кътче на България

- Инвестиране на 50 млрд. лв. поравно в Северна и в Южна България за преодоляване на регионалните неравенства и на изоставането от Европа;
- Насърчаване на инвестициите и растежа във всички региони на България – условия за създаване работни места и успешни компании, повишаване качеството на образователните и здравните институции, устойчиво развитие на местните културни центрове, адекватна социална политика;
- Нов живот за Северозапада, за да се спре обезлюдяването и създаване на по-добри условия за живот, чрез разработване и реализиране на интегриран план за регионално развитие, включващ подобрена транспортна свързаност (обществен транспорт до всяко населено място), развитие на туризма и местното селско стопанство (насърчаване на гребните производители на зеленчуци и плодове и създаване на механизми за разпространяване на продукцията им) и други целеви мерки и инвестиции;
- Разширяване на възможностите за получаване на висше образование в Северозападния регион с цел осигуряване на всички основни специалисти за региона, вкл. учители, медицински специалисти, икономисти и инженери. Създаване на Северозападен университет за осигуряване на необходимото качество и координация в обучението;
- Довършване на стратегически пътни проекти: тунелите през Петрохан и Шипка; автомагистрала „Хемус“, автомагистрала „Черно море“, автомагистрала Русе-Велико Търново и отсечката „Вигин-Ботевград“;
- Прекратяване на практиката за даване на пари само на „любимите кметове“, като държавният ресурс за общински проекти се разпределя въз основа на обективните критерии, приети от кабинета „Петков“, така че средствата да достигнат до най-много хора и там, където са най-необходими;

- Дългосрочна политика за намаляване на силния автомобилен поток в централните части на големите градове и създаване на безопасна, достъпна и привлекателна градска среда. Подобряване на условията за лесно придвижване на родители с деца, възрастни хора и хора с увреждания;
- Засилено присъствие на полицейски служители, включително в малките населени места, чрез оптимизиране на регионалната структура на МВР.

Градовете и селата на България като място за пълноценен живот

- Устойчиво развитие на ВиК сектора за гарантиране здравето на населението – намаляване на загубите на вода чрез ремонтни дейности и инвестиции в инфраструктура, спиране на кражбите в сектора и повишаване на експертния капацитет;
- Ремонт и модернизирание на болниците из страната; осигуряване на спешна помощ в рамките на „златния час“ от всяка точка на България чрез закупуване на медицински хеликоптери, управлявани съгласно европейските стандарти;
- Финансиране за закупуване на превозни средства за интегриран градски транспорт в общините на базата на плановете за устойчива мобилност;
- Нов живот за обезлюдяващите се региони в страната чрез разработване и реализиране на интегриран план за регионално развитие въз основа на най-добрите международни практики и стимулиране на създаване на регионални брандове, подкрепа на туризма и мерки за повече инвестиции, транспортна свързаност и обществени услуги (образование и здравеопазване);
- Осигуряване на минимум 50% от финансирането по европейските програми до 2027 г. за трите северни региона на страната; създаване на законови и административни стимули за повече частни инвестиции и работни места в тези региони, включително чрез подкрепа за индустриални паркове;

- Инвестиране на европейски и други средства за изграждане на бърз и надежден достъп до интернет - дори в слабонаселените, отдалечените и селските райони;
- Развитие на Българското читалище – символ на традициите като водещо културно средище в населените места;
- Модернизиране на Български пощи в малките населени места за предоставяне на административни и електронни услуги за гражданите и бизнеса;
- Подкрепа за общините чрез енергийно ефективни системи за улично осветление, вкл. чрез подписване на групови договори за обновяване на обществени осветителни системи с цел намаляване на разходите. Подкрепа за енергийната ефективност и изграждане на възобновяеми източници на енергия за публичните сгради;
- Подобен контрол за спазване на нормите за сеизмична устойчивост и безопасност, за градоустройство и жилищно строителство съгласно законите в страната и европейските правила;
- Въвеждане на ефективни механизми за намаляване на броя на бездомните животни и спазване на принципа за хуманно отношение към тях;
- Актуализиране на Националната жилищна стратегия и национални програми за нейната реализация.

Регионална свързаност и развита инфраструктура

- Въвеждане на немските стандарти за пътно строителство, включително стандартите за текущ ремонт и поддръжка. Разработване на типова документация за обществени поръчки в областта на пътното строителство и текущ ремонт с цел ограничаване на непрозрачните практики и субективизъм;
- Организиране на прозрачни обществени поръчки за изграждане на

свързваща инфраструктура, пряк достъп на малкия и среден строителен бизнес до държавни проекти; строителство на безопасни пътища с дълъг срок на гаранция за поддръжка;

- Довършване на стратегически пътни проекти: (1) проектиране и изпълнение на тунела през Петрохан и тунела при Шипка; (2) законосъобразно довършване на проектирането и строителството на автомагистрала „Хемус“; (3) ускорено изграждане на обходен път около Плевен за автомагистрала „Хемус“; (4) проектиране на продължение на автомагистрала „Черно море“ от южната до румънската граница като част от линията Александруполис-Констанца; (5) довършване на строителството на магистрала „Европа“ и на пътя „Вигин-Ботевград“ (6) приоритетни обходни пътища, които са важни за националната и регионална свързаност;
- Законодателни решения за уреждане на статута на съществуващите незаконни възлагания по договори за поддръжка на републиканската пътна мрежа, незаконните инхаус възлагания и строителство с изтънен асфалт, така че в полза на гражданите да действат дългосрочни гаранции за качество на строителството;
- Намиране на най-доброто решение без загуба на европейски средства за участъка на магистрала „Струма“ през Кресненското дефиле;
- Подобряване на безопасността на движение и намаляване на броя на жертвите по пътищата чрез кампании за превенция, по-качествена настилка, по-добра маркировка, намаляване на опасните участъци и по-строг контрол за спазване на правилата на пътя. Конкретни мерки за справяне с черните отсечки в България като пътя Русе-Бяла, магистрала „Тракия“ около Ихтиман, Велико Търново по пътя към Арбанаси и Прохода на Републиката, облекчаване на трафика към Румъния и др. Идентифициране и приоритетен ремонт и реконструкция на 100-те най-опасни кръстовища в страната. Реформа в Държавната агенция за пътна безопасност.
- Активно сътрудничество с Румъния за изграждането на 5 моста над река Дунав и създаване на реална свързаност на дунавските градове чрез цялостно обновяване на ключови пристанища за пасажерски превози и леки товари, както и създаване на модерна довеждаща инфраструктура до тях;

По-удобно и модерно пътуване с БДЖ

→ Реформа в БДЖ с цел модернизирание и по-ефективно управление. Повишаване на качеството, удобството и честотата на ЖП транспорта чрез:

- закупуване до 2026 г. на над 60 нови влака с висока максимална скорост, които да се използват както за дълги пътувания, така и за крайградски обществен транспорт;
- осигуряване на средства по текущия договор с БДЖ за модернизация на 150 бр. налични вагони, за закупуване на 20 нови електрически локомотиви и 10 моториси за превоз по неелектрифицирани линии;
- ремонт и дигитализация на максимално голяма част от релсите в страната;
- изграждане на изцяло нова билетна резервационна система, която да е отворена за интеграция в национална билетна система;

→ Дигитализирание на разписанията на междуградския автобусен транспорт и синхронизиране с разписанието на БДЖ. Възможност за гражданите да търсят и планират маршрути с обществен транспорт от/до всяка точка на страната. Въвеждане на възможност за ползване на общ билет за ЖП и градски транспорт.

→ Значително подобряване на железопътната инфраструктура на страната чрез:

- Стартиране на 10-годишна национална програма за модернизация на сигнализацията, централизацията и управлението на 235 гари в страната, използващи остарели технологии с по-ниско ниво на безопасност, чийто ресурс е изтекъл вече или ще изтече през следващите 20 години;
- Включване в градоустройствените планове и развитие на градските железници в големите областни градове.

Авиотранспорт

→ По-пълно интегриране в авиационния бранш на ЕС и подобряване на националния рейтинг по авиационна безопасност;

→ Използване на дипломатически средства за насърчаване на откриването на нови линии по въздух и вода с Турция и Грузия за

засилване на икономическия и туристическия обмен между страните от Черноморския регион, както и с Испания, Португалия, Франция и Ирландия;

- Осигуряване на националната сигурност като гранична и фронтова държава чрез повишаване контрола по сигурността на летищата, включително на летища, които не се ползват системно, но поради характеристиките си създават риск от нелегално проникване по въздушен път;
- Облекчаване условията за обособяване на места за излитане и кацане и изграждане на летателни площадки за т.нар. “малка авиация”.

Ефективно местно самоуправление

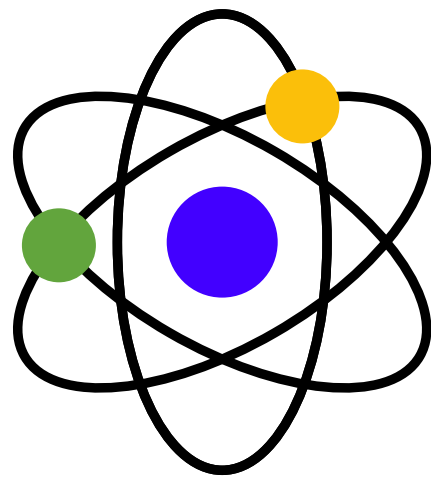
- Разпределяне на държавния ресурс за общински проекти съгласно правилата, приети от кабинета „Петков”, така че средствата да достигнат до най-много хора и там, където са най-необходими;
- Подобрена правна, финансова и стратегическа рамка за фискална децентрализация – използване на добри практики, стандартизирани договори и споделени услуги с цел повишаване качеството на услугите за гражданите; развиване на капацитета на местните власти за прилагане на съответните критерии за добро финансово управление и измерване на изпълнението;
- Разглеждане на механизми за увеличаване нивото на собствените приходи на общините, както и за повишаване на финансова независимост на отделните населени места, включително по-малките такива в рамките на една община. Повишаване на контрола върху разходването на средствата;
- Премахване на местната феодализация чрез приемане на законодателни промени за ограничаване на мандатите на кметовете на общини до 2 последователни пълни мандата;
- Проверка и финансова инспекция на заемите на общините, изтеглени през последните 5 години, които в повечето случаи са необезпечени и

няма яснота как ще бъдат върнати. Въвеждане на принципа за работа при спазване на правилата за бюджетна дисциплина.

България като предпочитана дестинация за туризъм от българи и чужденци

(за по-пълен и подробен набор от дейности в сектор Туризъм, виж раздел „Европейска икономика за европейски доходи“)

- Развитие на модерна и иновативна визия за българския туристически продукт, създаване на идентичен български туристически бранд;
- Подобрена достъпност на България чрез инвестиции в транспортни коридори и въздушна свързаност. Създаване на програми и модели за съвместна работа с международните туроператори и туристически агенции.
- Ефективен контрол срещу презастрояването на българските курорти;
- Дигитализация на българския туризъм;
- Създаване на стандарти за маркиране на маршрути за планинско колоездене и пешеходен туризъм;
- Създаване на национален план за подобряване на връзката между средното образование и туристическия бизнес, развитие и подпомагане на кадрите в туризма и др. свързани дейности.

Качествено образование за всяко дете и развитие на българската наука

В коалиция “Продължаваме Промяната - Демократична България” вярваме, че всички български деца и младежи заслужават качествено образование. Затова като първи стъпки стартирахме проекта за електронни ресурси „Дигитална раница“; заделихме над 400 млн. лв. за ремонт и строителство на детски градини, училища и спортни площадки; започнахме мащабна програма за безплатни извънкласни дейности за спорт и изкуства във всяко училище, направихме детските градини безплатни и подкрепихме безплатните учебници за учениците. Българските университети и научни институти трябва да се развиват и подкрепят, за да се съревновават с най-добрите в света. Затова стартирахме изследователските университети, подкрепихме центровете за върхови научни постижения и за компетентност, въведохме стимули за публикуване на статии в престижни научни издания. Повишихме заплатите във висшите училища, увеличихме двукратно докторантските стипендии и въведохме проектните докторантури, които позволяват по-високо възнаграждение и работа по задачи от интерес и в полза на бизнеса.

През следващия период ще работим за:

- Достъп до безплатно качествено образование за всяко дете;
- Училище с индивидуален подход, развиващ потенциала на всяко дете, с фокус върху развитието на критично мислене и личните способности, без зазубряне;
- Образователна система с по-малко стрес, изграждаща личностни, ключови и професионални компетентности, ориентирани към бъдещето;
- Повишаване на привлекателността и престижа на учителската професия и осигуряване на повече автономност и уважение към приноса на учителите;
- Редовно актуализиране на учителските заплати на ниво от 125% спрямо средната заплата в страната;
- По-добра подготовка и ефективна подкрепа за учителите и директорите;
- Намаляване на административната тежест, модернизиране на методите на преподаване и повишаване на автономията на преподавателите;
- Построяване на нови училища, детски градини и ясли, където не достигат и компенсации за родителите, чиито деца не са приети;
- Достъп до образование на български език за всяко дете, независимо в коя част на света се намира;
- Национална система от висши училища, която подготвя мислещи граждани и специалисти на световно ниво, в съответствие с нуждите на бизнеса, администрацията и обществото;
- Развитие на българската наука и подкрепа за българските учени чрез по-високи възнаграждения, подобряване на материалната база и участие в международни проекти и сътрудничества;
- Подкрепа на програми, чрез които българските учени да решават реални проблеми на бизнеса за повишаване на конкурентността на българската икономика.

Качествено, безплатно и интересно образование за всички деца

Подобряване качеството на образователния процес

- Осъвременяване на учебните програми и методите на преподаване в предучилищното и училищното образование с приоритет на компетентностния подход и функционалното развитие на децата и младежите – чрез игрови подходи, проектно и проблемно ориентирано обучение, „обърната класна стая“, участие в дебати, практически занимания, уроци на открито и други подобни;
- Промяна в методиката за оценяване на учебниците и подобряване на качеството им чрез премахване на излишния материал и развиване на разделите за упражнения и затвърждаване на наученото;
- Обогаляване на образователния облак „Дигитална раница“ с безплатни електронни ресурси (уроци, видеоматериали, тестове) за ученици, учители и родители и развитие на персонализираното обучение, вкл. с методите, подпомогнати от изкуствен интелект;
- Подготовка и широко обществено обсъждане на стандарти за качеството в училищното и предучилищното образование, които отчитат всички основни елементи на образователния процес – материална среда, квалификация на учителите, методи на преподаване, организация и координация на процесите, индикатори за постигнати резултати и др., и целят намаляване на неравенствата между различните образователни институции;
- Въвеждане на система за оценка на добавената стойност във всяко училище като част от оценката на резултатите в системата за качество и промяна в принципа на финансиране на училищата – от „парите следват ученика“ към „парите следват качеството“;
- Прилагане на национална програма за активно включване на специалисти от бизнеса, университетски преподаватели и здравни специалисти в училищното образование;

- Създаване на интегрирани училища, съвместно с водещите университети, като се използват университетската база и преподавателите за обучение и за научни изследвания, с цел задържане на добрите ученици в страната и подготовка на специалисти на световно ниво;
- Намаляване на административната тежест върху директорите и учителите и оказване на методична помощ при кандидатстване по национални и европейски проекти;
- Промяна в нормативната база за по-ефективно взаимодействие между учителите и родителите, основано на взаимно уважение и сътрудничество, и в полза на обучителните и възпитателните процеси на децата и учениците. След широко обществено обсъждане, приемане на етичен кодекс за взаимодействие между учителите и родителите;
- Развитие на „образцови професионални гимназии“ във всички региони – с адекватна материална база (работилници, компютърни и симулационни зали), квалифицирани учители и дуално обучение, съобразно регионалните потребности от кадри;
- Актуализация на списъка на професиите, за да отговаря на актуалните потребности на пазара на труда и модернизирани нормативната база за стимулиране на взаимодействието между професионалните гимназии и бизнеса;
- След провеждане на обществен дебат и постигане на широко съгласие – постепенна промяна във форматите на НВО и ДЗИ за стимулиране и оценка на усвояването на компетентности и умения, вместо наизустяване и възпроизвеждане без разбиране;
- Провеждане на задълбочена оценка за въздействието на Закона за предучилищно и училищно образование и на подзаконовите нормативни актове и формулиране на конкретни препоръки за развитие на нормативната база.

Развитие на способностите и индивидуална грижа за всяко дете и ученик

- Подготовка и широко обществено обсъждане на Стратегия за

ранно развитие на децата. В съответствие със Стратегията и след обсъждане с всички заинтересовани страни, създаване на Наредба за подготовка на специалисти за ранно детско развитие;

→ Въвеждане на национална система за проследяване на ранното детско развитие в яслите и в детските градини и за своевременно подкрепа от специалисти за всяко дете;

→ Създаване на специализирани учебни програми, методични указания за тяхното прилагане и на учебни помагала за обучение на деца в предучилищна възраст, чийто майчин език е различен от българския. Създаване на система за ранна подкрепа в предучилищна възраст на всяко дете, което не знае български език;

→ Прилагане на индивидуален подход към всяко дете и ученик за обучение без зазубряне, за развитие на личните таланти и на ключовите умения за анализ на информация, критично мислене, оформяне и представяне на собствени идеи, конструктивно обсъждане, работа в екип, лидерство, разпознаване на дезинформация и др.;

→ Създаване на национален регистър на децата с изявени дарби и на национална програма за подкрепа на подготовката и участието на учениците в национални и международни олимпиади и състезания;

→ Разширяване на националната програма за безплатни занимания по интереси (извънкласни дейности) със занимания в областта на науката и технологиите (STEM), предприемачеството, изкуствата и спорта;

→ Развитие на цялостна национална система за професионално и ранно кариерно ориентиране на учениците;

→ Осигуряване на специалисти и развиване на система за подкрепа на социалното и емоционалното развитие на всяко дете и ученик, съобразно най-добрите световни практики;

→ Развиване на цялостна система за превенция на агресията в българските училища, включваща регулярни срещи на всеки ученик с психолог, както и с други специалисти, при необходимост за ранно идентифициране на потенциални проблеми;

→ Разширяване на подкрепата за личностно развитие, като

се използват по-ефективно и трите нива на подкрепа – обща, допълнителна и специална. Допълнително ресурсно подпомагане за деца със СОП чрез осигуряване на повече специалисти към училищата и подобряване на координацията с регионалните ЦСОП. Осигуряване на специални програми, ресурси и учебници спрямо индивидуалните нужди и способности на децата;

- Подобряване на механизма за привличане и задържане в училище на децата от социални групи с нисък образователен и социален статус чрез включване на повече щатни образователни медиатори, социални работници и други специалисти за по-ефективна работа с родителите и подобряване на координацията между отговорните институции;
- Развитие на участието на деца и младежи в управлението и организацията на училищния живот (включително на децата и младежите от уязвими групи) чрез активното им включване в училищни съвети, младежки парламенти и други обществени структури.

Развитие на педагогическите кадри и подобряване на управлението на образователните институции

- Актуализиране на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител”, като се включат допълнителни практически стажове в разнообразна образователна среда по време на университетското обучение и се завишат изискванията към кандидат-студентите и към дипломиращите се педагогически специалисти;
- Редовно актуализиране на учителските заплати на ниво от 125% спрямо средната работна заплата в страната и съответно актуализиране на заплатите на директорите и на останалите специалисти в училищната система;
- Повишаване на заплатите на работещите в детските градини и ясли: на педагогическия персонал и специалисти – на 125% спрямо средната работна заплата в страната, на помощник-възпитателите – поне 170% от минималната работна заплата и на другия непедагогически персонал – поне 130% от минималната работна заплата;

- Прилагане на ефективна система за подкрепа на новопостъпилите учители в първите 3 години след назначаването им от техни по-опитни колеги, от университетски преподаватели и от обучителни организации;
- Допълнителна квалификация на учителите за развиване и усвояване на съвременни иновативни методи за преподаване, съобразени с нуждите на учениците и разширяване на обхвата на платформите за обмен на успешни практики. Създаване на система за оценка на ефекта от квалификацията, включваща обратна връзка от обучаемите и проследяване на резултатите на учениците;
- Създаване на единни критерии за присъждане на професионална квалификационна степен (ПКС) и следдипломна квалификация на педагогическите специалисти;
- Създаване на официален регистър към сайта на МОН на департаментите за усъвършенстване на учители, които имат право да провеждат процедури за присъждане на ПКС, както и на предлаганите от тях форми и теми на квалификация;
- Създаване на система за ранно идентифициране на недостиг от учителски кадри по предмети и региони, както и за квалификация и преквалификация на кадри за преодоляване на този проблем;
- Промяна в правилата за провеждане на конкурси за избор на директори на училища и детски градини с цел избягване на субективност и партийно влияние и с фокус върху компетентностния профил на директора;
- Осигуряване на курсове за повишаване на управленските знания и умения на директорите и на лидерските екипи в училищата и детските градини, както и на платформи за обмяна на управленски опит между тях;
- След широко обсъждане, въвеждане на атестиране на директорите на училища и детски градини - с възможности за предсрочно прекратяване на договора им за управление при неизпълнение на управленските им програми;
- Промяна в организацията на работата на районните управления

на образованието (РУО), вкл. засилване на техния експертен и административен капацитет и повишаване на тяхната роля в методичната подкрепа на училищата, при постепенно нарастване на училищната автономия;

→ Преосмисляне на ролята и организацията на работа на Националния инспекторат по образование; засилване на неговия административен капацитет и поставяне на реалистични цели и задачи;

→ Използване на дигитализираните системи в образователната система за ефективно и прозрачно събиране и анализ на данни с цел подобряване на управлението и за осигуряване на ефективен контрол върху изразходвания публичен ресурс.

Осигуряване на качествена материална база и адекватни разходни стандарти

→ Стартиране на национална програма за строителство на нови достъпни училищни сгради, физкултурни салони и спортни площадки, както и за ремонт на съществуващите, в допълнение на средствата, осигурени по предходни програми с цел осигуряване на едносменен режим на обучение във всяко училище;

→ Увеличаване на средствата за делегираните бюджети на училищата и оптимизиране на формулите за тяхното разпределение с цел по-справедливо и ефективно използване, както и за подкрепа на целодневното обучение и на заниманията по интереси във всяко училище;

→ Финансиране на строителството на нови достъпни детски градини и ясли във всички общини с недостиг на места до пълно решаване на този проблем и продължаване на компенсациите за родителите, чиито деца не са приети;

→ Съвместно с министерството на здравеопазването, усъвършенстване на нормативната основа и облекчаване на изискванията за строеж на нови детски градини и ясли, както и за създаване на детски центрове и кооперативи за отглеждане на деца;

- Актуализиране на стандарта за децата в детските градини и яслите с цел осигуряване на качествена храна и на широк набор от интересни и разнообразни дейности за развитие на потенциала на децата. Осигуряване на строг контрол (вкл. и граждански) на качеството на храната;
- Подобряване на достъпа до качествено образование в малките населени места чрез увеличаване броя на защитените и средишните училища и закупуване на допълнителни автобуси, които да осигуряват транспорт в удобни за учениците периоди от деня;
- Подобряване на условията на труд на педагогическия и помощния персонал в детските градини и яслите; постепенно намаляване навсякъде в страната на съотношението деца-възрастен до приетия норматив.

Подпомагане на работата на българските училища в чужбина

- Разработване на програми за изучаване на български език и литература, история и география на България, съобразени със спецификата на българските деца, растящи в многоезична среда и насочени към овладяване на езика и развитие на речта;
- Организация на учебния материал като базов и надграждащ. Разработване и предоставяне на печатни и електронни учебници и учебни помагала, съобразени с възрастовото разнообразие и различното ниво на владеене на езика от децата и младежите, обучаващи се в българските училища в чужбина;
- Подобряване на институционалното взаимодействие между държавната администрация и българските училища в чужбина, отчитайки разликите в потребности на българските училища в различните части на света;
- Облекчаване на административната тежест върху директорите и учителите чрез дигитализация и цялостен електронен обмен на документацията;

- Анализ и промяна при необходимост на правилата: (1) за интеграция в българската училищна система на ученици, чиито родители се завръщат в България и (2) за признаване и приравняване на дипломи на български граждани, завършили средно образование извън България, при прием в български висши училища;
- Анализ и възможно преразглеждане на разпределението на часовете по класове в българските училища в чужбина с цел преодоляване на трудностите при преход от четвърти към пети клас;
- Организационна и финансова подкрепа за по-добро сградно обезпечаване на българските училища в чужбина;
- Дипломатически усилия за въвеждане на българския език като втори чужд език в програмата на избрани чуждестранни редовни училища с езиков профил;
- Противодействие на опитите за „овладяване“ на български училища в чужбина от политически сили, които пропагандират агресивни националистически идеи; стриктно спазване на принципа за деполитизация на системата на предучилищното и училищното образование;
- Създаване на нормативна възможност и осигуряване на средства за участие на ученици от българските училища в чужбина в детски лагери, летни школи и спортни състезания в България.

Висше образование, подготвящо мислещи граждани и специалисти на световно ниво

- Създаване на ясни критерии за профилиране на висшите училища като изследователски, професионални или образователни. Усъвършенстване на системата за финансиране на висшите училища, отчитайки техните профили и качеството на образованието в тях;

- Законово регламентиране на възможността за 3-годишно обучение в ОНС бакалавър, с възможност за последващо 2-годишно обучение в ОНС магистър, субсидирани от държавата в съгласие с приетата Стратегия за развитието на висшето образование в Република България 2021-2030 г.;
- Усъвършенстване на методиките за подготовка на ежегодните издания на Картата на висшето образование и на Рейтинговата система на висшите училища в България. Разширяване на формите за съвместно използване от две и повече висши училища на материална база и на преподаватели с цел по-качествено обучение на студентите;
- Национална финансова подкрепа на висшите училища, участващи в европейските университетски мрежи, за да могат повече български студенти да учат при по-добри условия и в престижни европейски университети без допълнителни лични разходи;
- Стартиране на мащабна капиталова програма за саниране, ремонт и обзавеждане на студентски общежития и оформяне на студентски кампуси за подобряване условията на живот на студентите;
- Подобряване на учебните програми и на материалната база (вкл. лаборатории и зали за практически упражнения) в координация с бизнеса за привличане и качествена подготовка на студенти в специалности с доказан недостиг на кадри на пазара на труда;
- Значително повишаване на стипендиите за висше образование за студенти с високи постижения и/или нисък социално-икономически статус (поне с 50 % според възможностите на държавния бюджет) за осигуряване на достъп до качествено висше образование;
- Увеличаване на размера и редовно актуализиране на докторантските стипендии до 1.5 пъти размера на минималната работна заплата при повишен контрол върху обучението и защитата на докторантите. Подготовка на законови промени за регламентиране на докторантурата като трудов и осигурителен стаж;
- Подкрепа на младежи от уязвими групи за достъп до висше образование, включително в областта на медицината и педагогиката, както и за обучение в защитени специалности и приоритетни професионални направления;

- Осигуряване при определени правила на свободен достъп на студентите до музеи, театри, кино, опера и балет;
- Усъвършенстване на системата за оценяване на обучението в университетите чрез въвеждане на повече обективни индикатори и чрез отчитане на мнението на работодателите и реализацията на студентите. Стартиране на електронна платформа за оценка с цел пълна прозрачност на процеса и на резултатите от оценяването;
- Усъвършенстване на механизмите за оценка и контрол на качеството на висшето образование, без да се нарушават принципите на академичната автономия;
- Подкрепа с целеви инвестиции на държавните висши училища в регионите и оптимизиране на специалностите и програмите им в координация с бизнеса, в съответствие с необходимите кадри в съответния регион;
- Разширяване на възможностите за висше образование в Северозападния регион с цел осигуряване на всички основни специалисти (вкл. учители, медицински специалисти, икономисти и инженери), отчитайки броя на завършващите средно образование в региона. Създаване на Северозападен университет за осигуряване на необходимото качество и координация в обучението;
- Стимулиране на висшите училища за по-активно включване в програмите за учене през целия живот и активизиране на дейността им по допълнителна квалификация и преквалификация на кадри, вкл. за придобиване на нови ключови компетентности и дигитални умения, в съответствие с динамиката на пазара на труда;
- Развитие на национална мрежа от кариерни центрове във висшите училища с обща база данни за всички студенти и за търсените специалисти по области и професии;
- Повишаване квалификацията на младите преподаватели чрез национално подкрепени обучителни програми, включително за техните компютърни, езикови и предприемачески умения.

Развитие на българската наука и подкрепа за българските учени

- Приемане на нов Закон за развитие на научните изследвания и иновациите, който да отрази съвременното състояние и тясната връзка между тези две области с ключово значение за развитие на обществото и на конкурентната икономика;
- Развитие на съвременна научна инфраструктура чрез допълващи се финансови източници (програми за изследователски университети, центрове за върхови постижения и за компетентност, националната карта за научна инфраструктура), както и на адекватни средства за провеждане на научни изследвания и за решаване на важни за обществото и икономиката научно-приложни проблеми;
- Национална подкрепа на научните организации и висшите училища за включване в европейските консорциуми за научна инфраструктура и в международните научни мрежи, организации и инициативи;
- Създаване на единно контактено звено за всички европейски научни и иновационни програми, обслужващо научните организации и университетите в страната;
- Осигуряване на системи за адекватно заплащане и кариерно развитие на учените в по-добро съответствие с постигнатите от тях резултати, отчитайки спецификите на всяко научно направление;
- Създаване на система, обвързваща атестацията на учените и преподавателите с изискванията за заемане на съответната академична длъжност чрез използването на балансиран набор от количествени и качествени показатели;
- Стимулиране на мобилността на учените между различни научни организации и университети в стопански и административни институции и чрез специализации в чужбина;
- Осигуряване на средства чрез национални програми за участия в конференции на млади учени и за публикуване на статии в издания с импакт фактор (impact factor) или с оценка за цитируемост (CiteScore);

- По-тясно обвързване на публичното финансиране на научните организации с публикуването от тях научни резултати и с приложението на тези резултати в полза на икономиката, за експертни оценки и в обучението;
- Стимулиране на развитието на отворена наука в България: подкрепа на публикуването на научни публикации с отворен достъп, споделянето на научни данни, създаването и споделянето на приложения и услуги с отворен код;
- Развитие на национална програма за включване на учените от висшите училища и научните организации в училищното образование и в извънкласните дейности на учениците, включително в областта на STEM обучението, изкуствата и спорта;
- Преодоляване на фрагментацията в научноизследователската система чрез споделено използване на изградената научната инфраструктура и на ресурсите от европейски и национални програми;
- Подобряване на системата за академично израстване чрез промени в ЗРАС – подбор на част от членовете в научните журита на случаен принцип от списък със специалисти в съответното професионално направление и научна област. Осигуряване на допълнителна прозрачност чрез национална система, която представя публично всеки етап от конкурсите за академично израстване;
- Разширяване на обхвата на проверките за плагиатство чрез законови промени, изискващи всяко висше училище и всеки научен институт да формира своя комисия по академична етика и да приеме етичен кодекс, в който са описани процедурите за проверка и санкциите при установяване на плагиатство;
- Подобряване на процедурите и повишаване на прозрачността при оценка на проектни научни предложения в съответствие с най-добрите международни практики;
- Промени в Закона за обществените поръчки и в свързаните подзаконови актове за по-ефективно използване на средствата за научни изследвания, в съответствие с добрите международни практики;
- Постепенно повишаване на броя на учените до характерни за ЕС нива и балансиране на разпределението им по възраст, пол, научни области и региони.

Съвременно и достъпно здравеопазване

Ние сме убедени, че здравето на българските граждани трябва да е първи приоритет на здравната система в България. Отново изведохме профилактиката и превенцията като водещ приоритет и затова повишихме с повече от 30% приходите на лични лекари и специалисти по НЗОК. Законодателно наградихме правилата за заплащане в здравната система, за да постигнем значително увеличение на заплатите на лекарите, медицинските сестри и останалите специалисти. Осигурихме повече безплатни изследвания за осигурените българи. Отново детското и майчино здравеопазване станаха приоритет, като държавата заплаща повече здравни услуги. Осигурихме по-добър достъп на деца с диабет до медицински изделия, без убождане. Има как държавата да осигури безопасна и здравословна околна среда, да подкрепя здравословния начин на живот, да информира за рисковите фактори и да работи за осигуряване на живот в добро физическо и психическо здраве за всички свои граждани чрез справедлива, достъпна и качествена грижа.

Затова ще работим за:

- Гарантиране на достъп до качествена медицинска помощ, лекарствени продукти и медицински изделия във всяка точка на страната;
- Намаляване на преките доплащания от пациентите за болнично лечение, лекарства и медицински изделия;
- Осигуряване на спешна медицинска помощ по въздух до края на 2023 г. и въвеждане в действие 6 медицински хеликоптера до края на 2026 г.;
- Въвеждане на стандарти за времето за реакция, достигане до пациентите и транспорт до лечебно заведение при спешни случаи в цялата страна;
- Изграждане на Национална детска болница в съответствие с международните стандарти и добри практики;
- Намаляване на заболяемостта чрез редовна и качествена профилактика за ранна диагностика и за лечение без престой в болница;
- Дигитализация на здравеопазването и прилагане на дигитални технологии като ефективен метод за създаване на здравословни навици и проследяване на риска при социално значими заболявания;
- Промяна в здравната карта на България, която да позволи модерна и достъпна здравна услуга за всички граждани;
- Промяна в модела на финансиране на болничната помощ с фокус върху резултата от лечението при всеки пациент;
- Реално остойносттаване на еднокдневните клинични пътеки и амбулаторните процедури с цел намаляване на болничния престой;
- Устойчиво справедливо заплащане на труда и кариерно развитие на медицинските специалисти;
- Допълнително държавно финансиране за лечение на тежко болни деца и деца с редки заболявания според най-добрата възможна грижа, включително и в чужбина;
- Улесняване и ускоряване на процедурите по обезпечаване на лечението в чужбина;
- Реформа на НЗОК: преразглеждане на структурата, процесите и контролните механизми, въвеждане на механизми за прозрачност и за обществен контрол;
- Подобрене на системата за следдипломно обучение и на капацитета за научна дейност в клиниките.

Намаляване на заболяемостта чрез редовна и качествена профилактика за ранна диагностика

→ Инвестиции в извънболнична помощ и здравна инфраструктура

- Реално финансиране и реализиране на превенция и профилактика по възрасти и целеви групи, чрез създаване на фонд “Обществено здраве”, прозрачно финансиран от акцизи, както е заложено в съществуващата нормативна уредба;
- Разширяване на дейностите от извънболничната помощ с цел подобряване на превенцията и ранна диагностика на заболяванията;
- Повече безплатни профилактични прегледи и изследвания за деца и възрастни, финансирани от НЗОК;
- Създаване на Профилактичен календар за всички рискови групи с цел диагностика и ранно лечение на социалнозначими и онкологични заболявания. Календарът ще съдържа редовни прегледи според здравния профил на гражданите и заплатени от НЗОК или от държавата изследвания и консултации със специалисти;
- Създаване на условия за провеждане на превантивно изследване (скрининг) за масови заболявания с участието на пациентски организации и всички медицински специалисти;
- Повече диагностика и лечение без престой в болница - разширяване на възможностите за достъп до здравеопазване с приоритет върху личните лекари и специалистите извън болниците.

→ • Ефективна програма за първична превенция

- Съвместна програма с образователната система, фокусирана върху популяризирането на здравословния начин на живот (хранене, ниво на физическа активност) и намаляването на рисковото поведение сред младежите (употребата на наркотици, алкохол, тютюневи изделия, поведенчески зависимости) и др.
- Имплементиране на доказали ефективността си превантивни програми за намаляване на риска от започване на употребата на психоактивни вещества;
- Увеличаване броя на центрове за временно настаняване за бездомни хора със зависимости;
- Подобряване на контрола по спазване на пълната забрана за пушене на закрити и някои открити обществени места;
- Подобряване на контрола по продажбата на тютюневи и свързаните с тях изделия на непълнолетни;
- Провеждане на масови тематични кампании за промоция на здравословния начин на живот сред населението;

- Ефективно прилагане на съществуващите ограничения за рекламата на хазарт.

→ Инвестиция в иновативни технологии

- Предприемане на мерки за оздравяване на факторите на заобикалящата среда – чистота на атмосферния въздух, намаляване замърсяването на почви и води;
- Развитие и прилагане на дигитални технологии като ефективен метод за промоция на здравословни навици и проследяване на риска за социалнозначими заболявания.

Гарантиране на достъп до качествена медицинска помощ, лекарствени продукти и медицински изделия във всяка точка на страната

→ Реформа на финансирането и оценката на ефективността на здравната помощ

- Намаляване на преките доплащания от пациентите за болнично лечение, лекарства и медицински изделия;
- Промяна в модела на финансиране на болничната помощ с фокус върху резултата от лечението при всеки пациент, чрез въвеждане на ясни обективни критерии за качество със съответните индикатори;
- Реално остойносттаване на едnodневните клинични пътеки и амбулаторните процедури с цел намаляване на болничния престой;
- Ефективен контрол и прекратяване на неправомерни практики при разходване на публични средства в здравеопазването;
- Въвеждане на качествени и финансови показатели за управление на лечебни заведения. По-добър финансов контрол на лечебните заведения, ползващи обществен ресурс;
- Подобен достъп до рационална лекарствена терапия и намаляване на разходите за пациентите, като НЗОК заплаща за повече лекарства за деца и възрастни. Контрол на резултатите от лекарственото лечение и по-ефективно ползване на бюджетните средства за медикаменти;
- По-ефективен контрол и осигуряване на качеството на здравните грижи от Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, Изпълнителна агенция по лекарствата и Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти;
- Реформа на НЗОК: преразглеждане на структурата, процесите и контролните

механизми, въвеждане на механизми за прозрачност и възможност за обществен контрол.

→ Инвестиция в спешна медицинска помощ

- Осигуряване на спешна медицинска помощ по въздух до края на 2023 г. и въвеждане в действие на цялостна система за такава помощ с 6 медицински хеликоптера до края на 2026 г.;
- Въвеждане на стандарти за времето за реакция, достигане до пациентите и транспорт до лечебно заведение при спешни случаи в цялата страна;
- Увеличаване на броя екипи на спешна помощ и активно включване на парамедици. Осигуряване на достатъчно изходни точки на линейките в големите градове;
- Създаване на навременна комуникация между номер 112, линейки и болници/ спешни звена за бърз прием в лечебно заведение; по-добра организация за прием в спешните центрове и отделения без излишно чакане и фатални инциденти;
- Ремонт на централите за спешна медицинска помощ и закупуване на нови линейки.

→ Инвестиции в сфери на негостия

- Създаване на приветливи болници с грижа за хората, в които пациентът се чувства спокоен и сигурен;
- Осигуряване на адекватен брой болнични легла и медицински кадри спрямо потребностите на българското население и европейските стандарти. Преструктуриране на болничната инфраструктура според конкретните нужди в отделните региони;
- Изграждане на Национална детска болница след задълбочен експертен анализ на нуждите в детското здравеопазване, при прозрачни процедури, в съответствие с международните стандарти и с участието на гражданското общество;
- Намаляване на детската смъртност и усложненията при бременност чрез реализиране на достъп до медицинско обслужване на неосигурени майки, разширяване на обхвата на биохимичния скрининг за бременни и осъвременяване на практиките;
- Допълнително държавно финансиране за лечение на тежко болни деца и деца с редки заболявания според най-добрата възможна грижа, включително и в чужбина; улесняване и ускоряване на процедурите по обезпечаване на лечението в чужбина;
- Увеличение на държавното финансиране за повече безплатни дентални услуги и грижи за деца и възрастни; безплатни консултации за ученици със стоматолог и при нужда – панорамни снимки; безплатно ортодонтоско лечение за деца, родени с малформации;
- Подобен достъп на пациенти с редки заболявания до иновативни лекарства и диетични храни за специални медицински цели; обновяване и разширяване на списъка с помощни средства, приспособления и медицински изделия за хора с увреждания; отпускане без формалности и посещение на институции;
- Въвеждане на устойчиви мерки за преодоляване на недостига на често използвани

лекарства в страната;

- Подобряване на състоянието на лечебните заведения за психично здраве; облекчен достъп до помощ за психично здраве;
- Предоставяне на интегрирана медицинска грижа за психично здраве, съставена от клинична и психологична помощ;
- Изграждане на специализирани центрове за лечение на инсулт в повече областни градове в страната.

→ Дигитализация на здравеопазването

- Въвеждане на лесен и защитен достъп до електронно здравно досие за всеки гражданин през 2023 г.;
- Поетапна дигитализация на всички медицински документи на хартиен носител и добавянето им към електронното досие.

Устойчиво справедливо заплащане на труда и кариерно развитие на медицинските специалисти, целящо задържане на кадрите в системата

→ Подобряване на условията на труд

- Продължаване на политиката на увеличение на възнагражденията на медицинските специалисти;
- Прекратяване на практиката на съществена разлика между най-ниските и най-високите заплати в болничните лечебни заведения чрез въвеждане на нормативен праг от 1:20;
- Предприемане на мерки за повишаване на броя на медицинските сестри в болниците чрез установяване на справедливи възнаграждения и добри условия на труд;
- Увеличаване броя на парамедиците, лекарските асистенти и др. и активното им включване в системата на здравеопазването чрез регулирани обучителни програми и ясни отговорности.

→ Подобрене на системата за следдипломно обучение

- Въвеждане на единна и прозрачна система за медицинското следдипломно обучение и специализация за медици;
- Осигуряване на финансиране за откриване на достатъчно места за специализация в болничните заведения;

- Мерки за стимулиране на интереса към специалности и региони в държавата с недостиг на кадри;
- Запазване на водещата роля на съсловните организации в продължаващото обучение за повишаване на квалификацията на медицинските специалисти;
- Стимулиране на дентални лекари за придобиване на специалност и осигуряване на механизми за финансиране за това.

→ Повишаване на капацитета за научна дейност в клиниката

- Осигуряване на устойчива подкрепа за научната дейност в областта на медицината и стимулиране на младите лекари и студенти за участие в научна дейност;
- Създаване на програма за специализация, интегрираща клинична и научна работа.

Социална политика за по-добър живот за всички

По време на редовното правителство на „Продължаваме Промяната“ и „Демократична България“ за първи път от приемането ни в ЕС индексът за социално неравенство отбеляза намаление. За 12 месеца увеличихме пенсиите с над 50% – повече, отколкото за последните 12 години. Осъвременихме швейцарското правило за актуализиране на пенсиите, за да нарастват те по-справедливо. Приехме механизъм за адекватни минимални работни заплати, които да достигнат 50% от средната работна заплата. Разширихме възможностите, при които отпусъкът по майчинство може да се прехвърля на родителите на майката или бащата след 6-ия месец.

Но това са само част от необходимите стъпки за преодоляване на неравенствата и за подкрепа на най-уязвимите хора.

Младите семейства, децата и хората с увреждания трябва да бъдат подкрепяни адекватно, трудът на хората трябва да се възнаграждава подобаващо, а българските пенсионери трябва да живеят достойно и спокойно.

Ще работим за активираща социална политика, подкрепяща развитието и реализацията на хората. Основен фокус поставяме върху инвестициите в образование и продължаващо обучение за по-добра реализация в бързо променящия се пазар на труда. В центъра стои човекът, който трябва да бъде подкрепен, за да реализира собствените си житейски планове и да се грижи пълноценно за себе си, семейството и близките си. Всеки трябва да получи подкрепа за адаптация към бързо променящата се среда и условия на труд чрез професионална, социална и културна интеграция.

Ще работим за:

- Подкрепа на семейството и родителите, които трябва да са в центъра на социалната политика на държавата;
- По-големи данъчни облекчения за млади семейства с деца;
- Продължаване на справедливото увеличение на пенсиите за достойни и спокойни старини на българите, сравними с тези на пенсионерите в другите европейски страни;
- Продължаване на политиката за намаляване на неравенствата в диалог с бизнеса и синдикатите и постигане на адекватни минимални работни заплати, вкл. минимална работна заплата, която достига 50% от средната брутна заплата в страната или 910 лв. за 2024 г.;
- Промяна в системата на ТЕЛК, която да гарантира справедлива оценка на нуждите, индивидуална подкрепа за всяко лице с увреждания и намаляване на злоупотребите;
- Намаляване на бюрокрацията и необходимостта от хартиени бележки при получаване на социални помощи;
- Осигуряване на равен достъп до висококачествени социални услуги според потребностите на жителите на всяка област в България;
- Подобряване на системите за защита от домашно насилие и изграждане на национална информационна система за случаите на домашно насилие;
- Реформа в системата на осиновяването, която да осигури справедлива защита на всички участници в процеса.

Подкрепа за младите семейства с деца

- Подпомагане на работещите родители, като се създават предпоставки за качествено съвместяване на личния и служебния живот, включително чрез разширяване на достъпа до услуги за подпомагане на младите семейства;
- Осигуряване на места в детските ясли и градини за всички желаещи чрез финансиране на строителството на нови ясли и градини във всички общини с недостиг, както и предлагане на повече услуги, подпомагащи отглеждането на деца;
- Съвместно с Министерството на здравеопазването, усъвършенстване на нормативната основа и облекчаване на изискванията за строеж на нови детски градини и ясли, както и за създаване на детски центрове и кооперативи за отглеждане на деца;
- Продължаване на финансовите компенсации за родители, чиито деца не са приети в ясли и градини;
- Повишаване на данъчните облекчения за родители и за родители на деца с увреждания с цел подпомагане и стимулиране на младите семейства;
- Подобряване на механизма за финансова и психологична подкрепа за двойки с репродуктивни проблеми;
- Дефиниране на понятието „благосъстояние“ и поставяне на концепцията за благосъстояние, включително благосъстояние на детето, в основата на нормативната база;
- Подготовка и широко обществено обсъждане на Стратегия за ранно развитие на децата;
- Въвеждане на национална система за проследяване на ранното детско развитие в яслите и в детските градини и за своевременна подкрепа от специалисти за всяко дете;

- Разширяване на подкрепата за личностно развитие, като се използват по-ефективно и трите нива на подкрепа – обща, допълнителна и специална. Допълнително ресурсно подпомагане за деца със СОП чрез осигуряване на повече специалисти към училищата и подобряване на координацията с регионалните ЦСОП. Осигуряване на специални програми, ресурси и учебници спрямо индивидуалните нужди и способности на децата;
- Осигуряване на специалисти и развиване на система за подкрепа на социалното и емоционалното развитие на всяко дете и ученик;
- Разширяване на националната програма за безплатни занимания по интереси (извънкласни дейности) със занимания в областта на науката и технологиите (STEM), предприемачеството, изкуствата и спорта;
- Въвеждане на интегриран и системен подход чрез обособяване на функциите, свързани с децата и семейството в отделните институции, включително и в ресорните министерства.

Пазар на труда, който развива, подкрепя и възнаграждава справедливо работещите

- Без увеличение на данъци; повишаване на жизненото равнище и доходите от труд чрез развита пазарна икономика и повече инвестиции в сектори с висока добавена стойност;
- По-добра реализация за българите в трудоспособна възраст чрез програми за развитие на ключови умения и компетенции, включително чрез нови възможности за обучение и за удостоверяване на квалификацията и създаването на електронна обучителна платформа за възрастни;
- Намаляване на недостига на квалифицирана работна сила, включително чрез подобряване на образователните програми, програми за преквалификация, ускорен дигитален процес за допускане до пазара на труда на граждани от трети държави и др.;

- По-добро съответствие на търсената и предлагана работна сила въз основа на провеждане на редовни национално-представителни проучвания на потребностите от работна сила по сектори на икономиката. Финансиране на професионалното обучение в сферите с най-голям недостиг и висок икономически потенциал;
- Продължаване на политиката за постигане на адекватни минимални работни заплати в Република България, вкл. минимална работна заплата, която достига 50% от средната брутна заплата в страната или 910 лв. за 2024 г.;
- Максималният осигурителен доход да се определя по автоматична формула, определена след консултации с всички заинтересовани страни;
- Осъществяване на плавен и сигурен преход от образование към работа чрез програми за придобиване на професионален опит, развитие на дуалното образование и стажуване;
- Специален фокус върху включването на неактивни и безработни лица и младежи под 30 г. чрез таргетиранни програми за включване в заетост, образование или обучение;
- Подобряване на програмите за приобщаване на хора с увреждания към пазара на труда;
- Защита на трудовите, осигурителните и социални права на участниците в пазара на труда чрез усъвършенстване на трудовото законодателство;
- Подобряване на политиките за изсветляване на икономиката и ограничаване на “сивия сектор”.

Достойни и спокойни старини за българските пенсионери

- Продължаване на политиката на увеличаване на пенсиите, за да могат българските пенсионери да имат условия на живот, сравними с тези на пенсионерите в другите европейски страни;

- Осигуряване на справедливост и устойчивост в размера на пенсиите, така че никой да не бъде ощетен от формулата за изчисляването им, въпреки периода на придобития от него/нея осигурителен стаж;
- Недопускане в бъдеще на разлика между старите и новите пенсии чрез промяна на „Швейцарското правило“, като пенсиите се индексират автоматично и адекватно на икономическата обстановка. Реално отчитане на ръста на средномесечния осигурителен доход за страната;
- Извеждане на всички плащания, несвързани с трудова дейност, към системата на социалното подпомагане и повишаване на техните размери;
- Увеличаване на процента, с който се изчислява т.нар. „вдовишка добавка“ до 30%;
- Увеличаване на добавката от Учителския пенсионен фонд, която се изплаща на пенсионирани учители до 0,50%;
- Анализ и при необходимост извършване на реформа на категориите на труд, включени в Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране, отразявайки действителните условия на труд;
- Реформа на грижата за възрастните хора чрез отделен бюджет и извеждане на самостоятелен осигурителен риск и контрол върху доставчиците на услуги;
- Устойчивост на повишаващите се разходи за пенсии и социални добавки чрез ефективна бюджетна политика без необходимост от поемане на допълнителни държавни заеми;
- Повишаване на максималния месечен размер на необлагаемите вноски, които могат да бъдат инвестирани в третия стълб от страна на работодател, от 60 на 120 лева;

Качествено подобряване на живота на хората с увреждания

→ Промяна в системата и структурата на органите на медицинската експертиза (ТЕЛК, НЕЛК и други) чрез:

- Въвеждане на добри практики, основани на Международната класификация на функционирането, увреждането и здравето (МКФУЗ – ICF) при оценка на инвалидността и работоспособността;
- Разграничаване на степента на увреждане от трудоспособността на лицата;
- Подобряване на медицинската експертиза, така че да имаме по-добро определяне на степента на увреждане;
- Включване в процеса на оценката на социален работник, психолог и допълнителни експерти, които да подготвят социален и функционален статус и да дават оценка от каква индивидуална подкрепа се нуждае всяко лице с увреждане;
- Засилване на контрола върху административната работа, медицинската експертиза и решенията на ТЕЛК комисиите.

→ • Обновяване на списъка с медицински изделия и увеличаване на бюджета за тях с цел предоставяне на модерни и качествени помощни средства;

→ Въвеждане на механизми за проследяване на постигането на заложените цели в политиките за подпомагане, интегриране и подобряване на качеството на живот;

→ Подпомагане на работодатели за наемане и преквалификация на хора с увреждания;

→ Оптимизиране на работата и повишаване на ефективността на специализираните предприятия и кооперации на хора с увреждания;

→ Продължаване и доразвиване на политиките за подкрепа на използването на жестомимичния език за подобряване живота на хората с увреждания.

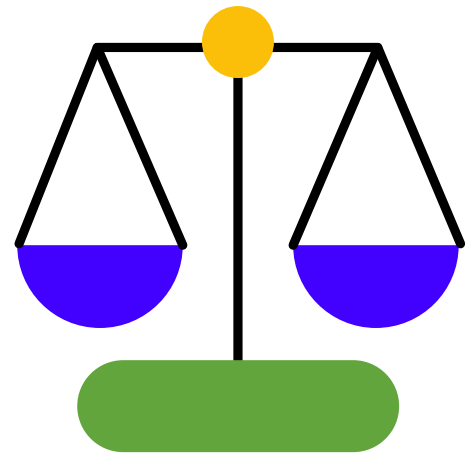
Социална закрила и намаляване на неравенствата в обществото

- Гарантиране на социалната защита на уязвимите групи от населението и осигуряване на равен достъп до качествени социални услуги;
- Намаляване на бюрокрацията и минимизиране на изискваните документи на хартия за получаване на социални помощи. Опростени процедури за достъп до социална подкрепа и механизми за ежегодно актуализиране на социалните помощи;
- Прилагане на ефективна система за контрол на отпуснатите социални помощи;
- Извършване на независим анализ на финансирането на социалната система и оптимизиране на разходите ѝ;
- Приемане на измененията в Закона за защита от домашното насилие и изграждане на предвидената в тях национална информационна система за случаите на домашно насилие;
- Гарантиране на правата на всички деца и повишаване на качеството на грижата за децата. Подкрепа за семейството за осигуряване на условия за пълноценно отглеждане на детето;
- Промяна в Наредбата за качеството на социалните услуги за въвеждане на стандарти за Ранна детска интервенция;
- Осигуряване на семейна среда или близка до семейната среда на деца, лишени от родителска грижа. Ефективна координация за превенция на изоставянето на деца чрез разработен цялостен междуинституционален механизъм с цел намаляване на броя изоставени деца в институции;
- Продължаване на процеса по извеждане на деца от неработещи институции за грижа и разкриването на нови услуги, с акцент грижа и подкрепа в общността. Подкрепа за приемната грижа като система, най-близка до семейната грижа;

- Осигуряване на адекватно национално и европейско финансиране на дейностите, свързани с осигуряване на безопасен интернет и повишаване на осведомеността сред семействата за възможните злоупотреби с деца в киберпространството;
- Избор на независими и компетентни професионалисти в състава на Комисия за защита от дискриминация и допълнителни мерки за повишаване на експертния капацитет на този орган;
- Продължаване на процеса за геинституционализация на резидентните услуги за възрастни лица с увреждания и подобряване на състоянието на резидентните услуги за възрастни хора;
- Реформа в системата на осиновяването, която да осигури справедлива защита на кандидатстващи за осиновяване, осиновени и осиновители, включително и по отношение на правото на достъп до информация за произхода на осиновените.
- Подобряване на интеграционните политики, включително чрез:
 - въвеждащи курсове по български език за мигранти и лица, получили закрила, и създаване на възможност за добавена стойност за България чрез привличане на квалифицирани специалисти, включително от украинските бежанци в страната;
 - осигуряване на подготвителни курсове по български език преди започване на училище за децата бежанци, включително програма за гъвкава дневна грижа в сътрудничество с общините за деца от 3 до 6 години;
 - подкрепа от страна на държавата за създаването на образователни центрове за децата бежанци в градовете, в които те надвишават капацитета на образователната система (напр. в общините Варна и Несебър);
- Реализиране на отлаганата реформа за детско правосъдие и насърчаване на развитието на програми за превенция и подкрепа за всички деца и младежи в контакт със съдебната система;
- Подобряване на достъпа до палиативна подкрепа в съответствие с национална стратегия за гериатрична грижа и остаряване в добро здраве;
- Безплатно издаване на документ за самоличност, освен в случаите, в които документът е бил загубен или унищожен.

Подпомагане на социалната икономика, социалното предприемачество и социалните иновации

- Реформиране на ролята на държавата от доставчик към възложител на социални услуги. Ролята на държавата и местната власт ще сведем постепенно до определянето на необходимите услуги, финансирането и последващия контрол върху тяхното изпълнение;
- Стимулиране на конкуренцията в предлагането на социални услуги, осигуряване на адекватно, непрекъснато и устойчиво финансиране и подобряване систематично на средата и условията за предприятията на социалната икономика, така че те да реализират пълния си потенциал;
- Създаване на условия за обучение на кадри съвместно с образователните институции, включително чрез въвеждане на нови специалности и учебни програми, включително насърчаване на придобиването на умения, свързани със социалното предприемачество;
- Създаване на специален фонд за насърчаване на социалните иновации, финансиран частично от държавата;
- Насърчаване на разработването и включването на нови технологии в социалните услуги.

За справедливост и борба срещу корупцията

Правителството на “Продължаваме промяната” и “Демократична България” направи първите реални стъпки в съдебната реформа и в борбата с корупцията. Върнахме контрола на граничния пункт „Капитан Андреево“ на държавата, закрихме специализираното правосъдие и осигурихме условия за независима работа на европейската прокуратура. Вярваме, че 30 години след началото на прехода е крайно време да спрем да бъдем крадени и бедни и нашите пари да не отиват за лични облаги на политици и техните „приятели“, а за болници, кувъози, безопасни пътища, образование и социални услуги. Време е да извървим следващите стъпки, за да възстановим справедливостта за българските граждани и бизнес, да защитим нашите права и свободи, честта и достойнството си.

Ще работим за:

- Решителна борба с моделите на прехода чрез прилагане на принципите “нулева толерантност към корупцията” и “никой не е над закона”;
- Борба с битовата престъпност и създаване на защитена и справедлива среда за живеене във всички населени места в България;
- Ефективни гаранции за правата и законните интереси на гражданите, както и за справедлив и навременен достъп до правосъдие;
- Разходване на публичния ресурс в полза на обществото, а не на определени политически и бизнес кръгове;
- Равномерно разпределение на работата на магистратите с цел по-бързо разглеждане на висящи спорове;
- Подкрепа за жертвите на домашно насилие и преследване на насилниците, приемане на промени в Закона за защита от домашно насилие;
- Укрепване на правовата държава чрез независим съд и отчетна и отговорна прокуратура;
- Създаване на нова Комисия за противодействие на корупцията с разследващи функции спрямо лица от високите етажи на властта;
- Въвеждане на съдебен контрол върху отказите на прокуратурата да образува досъдебни производства за длъжностни и корупционни престъпления;
- Въвеждане на реален механизъм за разследване и търсене на наказателна отговорност на главния прокурор за извършени от него престъпления и за временното му отстраняване от длъжност, докато тече разследването;
- Конституционни промени с цел съществено подобряване на работата на съдебната система;
- Независими, прозрачни и отчетни регулатори;
- Въвеждане в българското законодателство на всички реформи, залегнали в Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България.

Решителна борба с корупционните модели на прехода

- Реформиране на институциите, създадени да работят срещу хората - разделяне на КПКОНПИ на две независими комисии, които функционират справедливо и прозрачно;
- Търсене на отговорност от висши длъжностни лица, участвали в корупционни практики, чрез новата антикорупционна комисия с разследващи функции и чрез специално обучени нови кадри, които не са били част от системата;
- Въвеждане на автоматизирана електронна обработка на декларациите на политиците за конфликт на интереси и имущество;
- Периодична отчетност на новата антикорупционна комисия пред Народното събрание;
- Ясни и справедливи правила, които съответстват на стандартите на Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, за производствата за отнемане на противоправно придобито имущество и възможност за контрол от съд, както на обезпечителните мерки, така и на същинското производство по отнемане;
- Засилен контрол върху дейността на отделните министерства – отчитане на инспекторатите към всички министерства пред Антикорупционната комисия, а не пред контролиращия ги министър; участие на Антикорупционната комисия в конкурсните комисии за избор и при оценка на дейността на инспекторатите;
- Повишаване на прозрачността на работата на администрацията и разходване на публични средства;
- Подобряване на механизма за оценка на имотите държавна и общинска собственост с цел гарантиране продажбата им на пазарни цени.

Утвърждаване независимостта на съдебната власт и отчетността пред обществото. Механизми за разследване на главния прокурор и за отстраняване от длъжност

- Приемане на изготвения от кабинета „Петков“ законопроект, с който се предлага ефективен механизъм за търсене на наказателна отговорност на главния прокурор и заместниците му за извършени престъпления и отстраняването им от длъжност;
- Въвеждане на съдебен контрол върху отказите на прокуратурата да образува досъдебни производства за тежки престъпления по смисъла на чл. 93 от НК, длъжностни и корупционни престъпления;
- Осигуряване на надеждни системи за случайно разпределение на делата, затваряне на съществуващи „законови вратички“ за избор на съдебен състав и въвеждане на строги санкции при нарушаване на принципа за случайно разпределение на дела;
- Законодателни промени за гарантиране на ефективността на наказателното производство и разрешаване на проблемите с противоречивата съдебна практика, породена от непълнотите в наказателното законодателство;
- Намаляване на ролята на главния прокурор по отношение на бюджета на прокуратурата чрез даване на законова възможност на отделните структури на прокуратурата да разполагат със самостоятелен бюджет;
- Ограничаване на произволното и практически безсрочно командироване на съдии, прокурори и следователи, което се използва за поставяне на ключови позиции на удобни лица и за пренасочване на неудобните;
- Укрепване независимостта на редовия съдия, прозрачност в работата на съдебната система и връщане доверието на гражданите в нея;

→ Промяна на процедурата и критериите за избор на главен инспектор и членове на Инспектората към Висшия съдебен съвет.

По-бързо и ефективно правосъдие, навременна справедливост за гражданите и бизнеса

- Използване на по-ефективни механизми за ограничаване и последващо елиминиране на корупцията в системите на МВР и КАТ;
- Борба с битовата престъпност и създаване на защитена и справедлива среда за живеене във всички населени места в България;
- Подкрепа за жертвите на домашно насилие и реално преследване на насилниците, приемане на промените в Закона за защита от домашно насилие;
- Преразглеждане на режима притежание на оръжие и боеприпаси, както и въвеждане на по-строги ограничения поради напреднала възраст или други критерии;
- Създаване на условия за ефективно електронно правосъдие и действащо дигитализирано разглеждане на дела – законодателни промени; привеждане на системите за е-правосъдието (ЕИСС и ЕПЕП) в съответствие с предложенията и нуждите на съдиите, адвокатурата и другите участници в процеса;
- Равномерно разпределение на работата на магистратите с цел оптимизация на времето за разглеждане на висящи спорове;
- Въвеждане на механизми за ефективен контрол при прекомерни забавяния по съдебни дела, дължащи се на бездействие от страна на съдебните органи;
- Гарантиране на достъпа до правосъдие чрез цялостно преразглеждане на системата на съдебните такси като се намалят онези от тях, които са твърде високи и пречат за иницирането на съдебен процес;

- Повишаване на държавния контрол върху дейността на частните съдебни изпълнители при събиране на просрочени задължения;
- Въвеждане на електронна информационна система на запорите и дигитализиране на публичните продажби;
- Въвеждане на ефективна нормативна уредба на експертизите по съдебни и арбитражни дела;
- Реформа в института на несъстоятелността и производството по стабилизация с цел повишаване на ефективността им;
- Изграждане на действащи механизми за контрол в съдебната система по прилагането на Правото на ЕС и съобразяване с практиката на СЕС и ЕСПЧ.

Независими, прозрачни и отчетни регулаторни органи

- Гарантиране на независимостта на регулаторните органи чрез:
 - избор на компетентни членове на водещите регулаторни органи (КЗК, БНБ, КФН), които да започнат да вземат независими решения и да осигурят конкурентна и предвидима бизнес среда;
 - въвеждане на правила за избор и назначаване на техните членове, които включват механизъм за публично номиниране и изслушване на кандидатите;
 - въвеждане на мандатност за всички изборни регулаторни и контролни органи.
- Въвеждане на случайно разпределение на всички проверки с цел избягване на целенасочен институционален натиск върху бизнеса и гражданите.

Конституционни промени с цел дълбока промяна на съдебната система

→ Въвеждане на структурни гаранции за съдийска независимост, автономност и демократична отчетност на прокуратурата чрез обособяване от структурата на Висшия съдебен съвет на Прокурорския съвет като отделен самостоятелен орган:

- реформиране на Висшия съдебен съвет (ВСС), който да остане административен и кадрови орган само за съдиите и в който мнозинство имат съдии, избрани от всички съдии при засилване на значимостта на прекия избор;
- създаване на самостоятелен Прокурорски съвет, доминиран от представителите на парламентарната (обществената) квота, като гаранция срещу концентрацията на власт в институцията на главния прокурор, включително и по отношение на кариерните и дисциплинарните правомощия спрямо прокурорите;
- определяне на критерии, чрез които от парламентарните квоти не може да се избират във ВСС и в Прокурорски съвет действащи съдии, прокурори и следователи;

→ Ограничаване на всевластието на Главния прокурор чрез премахването на длъжността или чрез свеждането ѝ до административен ръководител на прокуратурата и премахване на надзора за законност;

→ Председателите на ВКС и ВАС да се предлагат от общите събрания на съдиите на двете съдилища и да са действащи съдии в съответния съд към момента на избора;

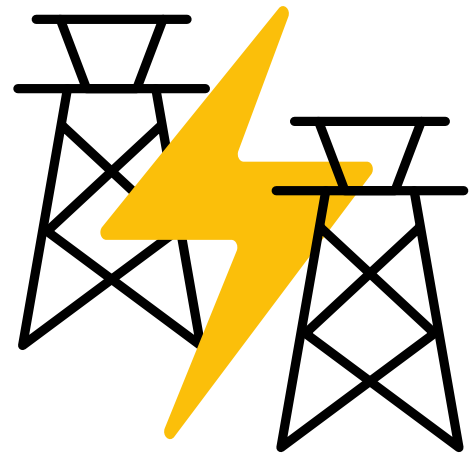
→ Окончателното решение за освобождаване от длъжност на председателите на ВКС и ВАС да се взема от Конституционния съд, а предложението да се подкрепя от две трети от състава на новия ВСС;

→ Ограничаване на възможността чрез закон да се изключват от съдебен контрол определени административни актове;

→ Въвеждане на пряка индивидуална конституционна жалба, осигуряваща граждански контрол върху дейността на парламента, така че приеманите закони да не нарушават конституционните права на гражданите.

До осъществяване на конституционните промени предлагаме следните промени в Закона за съдебната власт:

- В действащия модел на ВСС: въвеждане на „двойно мнозинство“ (от всички членове и от съдиите, избрани пряко от съдии) при вземане на решения, засягащи статута и функционирането на съдилищата и кариерното развитие на съдиите;
- Експертно обсъждане на възможността да се премахнат постоянните съдебни състави, като всеки член на съдебен състав се определя отделно, на принципа на случайното разпределение;
- Редуциране на правомощията на пленума на ВСС до определените въпроси в Конституцията и недопускане на възможността за отнемане на правомощия от съдийска колегия, с което се допуска прокурори да вземат решения, свързани с управлението на съдилищата.

Сигурна и достъпна енергия за домакинствата и бизнеса

Енергетиката е фундамент на целия икономически живот и ключов компонент на националната сигурност. В условията на световна енергийна криза и война в Европа, успяхме за първи път да осигурим независимост на газовете доставки от монопола на Газпром, да довършим дълго отлаганото изграждане на газовата връзка България-Гърция и да продължим процеса за диверсификация на ядреното гориво за АЕЦ Козлодуй. Не повишихме цената на електроенергията за домакинствата и осигурихме компенсации за бизнеса, въведохме програма за реално подпомагане с 25 ст. на литър на потребителите на бензин и дизел, договорихме дерогация до 2024 г. в полза на България за вноса на руски петрол с цел поддържане на ниски цени у нас и осигуряване на износ за нуждаещите се в Украйна.

Ние работим за трайни решения за преодоляване на енергийната криза, справяне с повишените цени и с енергийната бедност и за модернизацията на сектор енергетика по начин, който ще осигури сигурна и достъпна енергия на конкурентни цени за бизнеса, регионите и всяко българско домакинство.

Ще работим за:

- Осигуряване на независимостта, сигурността и предвидимостта на българската енергетика;
- Осигуряване на различни и алтернативни доставчици на вносните енергийни ресурси като природен газ и свежо ядрено гориво;
- Осигуряване на финансова подкрепа за битовите потребители, с фокус върху най-нуждаещите се и енергийно бедни домакинства;
- Подпомагане на бизнеса срещу високите цени на електроенергията до приключване на ефектите от войната в Украйна;
- Осигуряване на прозрачност в управлението на енергийния сектор и на публичните дружества с цел намаляване на злоупотребите;
- Приемане на дефиницията за „енергийна бедност” и навременна подкрепа за тези, които се нуждаят от нея;
- Развитие на собствените енергийни ресурси на България; приоритетно възстановяване на ПАВЕЦ Чаира;
- Използване на наличното за страната финансиране за засилване на енергийната независимост и развиването на ВЕИ мощности;
- Осъществяване на мащабна национална програма за ефективно, енергийно обновяване и саниране на жилища, обществени и бизнес сгради при строг контрол за избягване на злоупотреби;
- Спазване в експлоатация на комплекса “Марица-Изток”, докато дейността му е икономически целесъобразна, при спазване на европейските екологични изисквания;
- Изготвяне на стратегически документи за устойчиво енергийно развитие на България с хоризонт до 2050 г. с участие на всички заинтересовани страни.

Дългосрочно устойчиво развитие на българската енергетика

→ Осигуряване на независимостта и сигурността на българската енергетика

- Изготвяне на адекватни стратегически документи за устойчиво енергийно развитие на България с хоризонт до 2050 г., с участието на всички заинтересовани страни и при отворен обществен дебат, в изпълнение на националната цел за енергийна независимост, диверсификация и постигане на общите европейски и глобални цели за декарбонизация;
- Поддържане на интензивно международно сътрудничество с всички потенциални доставчици за осигуряване на доставки, технологии, инвестиции, включително в мрежите, образованието и подготовката на кадри, водещи до намаляване на цените на енергийните ресурси и модерно развитие на българската енергетика;
- Активно участие на България в общата европейска енергийна политика, включително чрез съвместно закупуване на количества природен газ;
- Осигуряване на различни и алтернативни доставчици на вносните енергийни ресурси като природен газ и свежо ядрено гориво;
- Пълноценно и адекватно прилагане на всички санкции и ограничителни мерки на ЕК с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна;
- Завеждане на иск срещу “Газпром” за причинени вреди от едностранното нарушение на договора с България и неправомерното спиране на газовите доставки;
- Осигуряване на прозрачност в управлението на енергийния сектор и публичните дружества с цел намаляване на злоупотребите в сектора и пилеенето на парите на българските граждани. Оптимизиране на структурата и дейността на държавните дружества в енергетиката, освобождаване от несвойствени и губещи дейности.

→ Обезпечаване на предвидимост в средносрочен и дългосрочен план

- Договаряне на дългосрочни договори за доставка на природен газ на конкурентни цени и подкрепа за увеличаване на капацитета на междусистемната газова връзка Гърция-България;
- Приемане на борсови правила за осигуряване на дългосрочни договори за електроенергия;
- Подобряване на професионалния капацитет на независимия регулатор в сектора – КЕВР и засилен контрол за нарушения. Прилагане на мерките за контрол върху търговията с ел. енергия съобразно Регламент 2027/2011-REMIT за интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия с цел изсветляване на

спекулативните практики;

- Извършване на децентрализация и премахване на пречките пред производството на електроенергия чрез осигуряване на лесен достъп до мрежата и създаване на енергийни общности. Осигуряване на равен достъп на фирми и граждани за производството и продажба на електроенергия;
- Въвеждане на доброволни конкурентни търгове за изкупуване на енергия от нови ВЕИ проекти чрез дългосрочни договори за разлики (CfD) с цел намаляване на цените на енергия за потребителите и генериране на допълнителни приходи за бюджета.

→ Ефективно използване на европейските средства в интерес на българските потребители и бизнес

- Ефективно използване на 30% от средствата от многогодишна финансова рамка за периода 2021–2027 г. за модернизация, икономическа трансформация, декарбонизация и опазване на околната среда;
- Приемане на дефиницията за „енергийна бедност“, която да позволи навременна и достатъчна подкрепа за тези, които се нуждаят от нея, и прилагането ѝ към финансовия инструмент на Социалния и климатичен фонд;
- Запазване в експлоатация на комплекса “Марица-Изток”, докато дейността му е икономически целесъобразна, при спазване на европейските екологични изисквания. Успоредно – насърчаване на инвестициите и новите технологии за възраждане на този регион;
- Събиране на конкретни инвестиционни проекти за нови енергийни технологии и решения и включването им в териториалните планове за справедлив преход без загуба на средства. Подпомагане на индустриалното реструктуриране на възгледобивните региони и идентифициране на необходимите стимули и механизми за подпомагане и адаптиране на работещите във възлищната промишленост. Ефективно използване на концентрацията на инженерни умения, наличието на подходящи терени, иновации и индустриални възможности и приоритетно привличане на частни инвестиции;
- Търсене на възможност за надграждане на Националния план за възстановяване и устойчивост в частта, свързана с въглеродния отпечатък и възлищните централи, в рамките на REPowerEU и в контекста на новата международна обстановка;
- Привличане на частни инвестиции в допълнение на заложените средства по Националния план за възстановяване и устойчивост и плана REPowerEU.

→ Гарантиране на справедлив пазар на горивата и работещи контролни механизми

- Спазване на условията на дерогацията за внос на руски петрол само за целите на българския пазар на горива и Украйна. Премахване на пречките пред вноса и търговията с горива. Смяна на ръководството на Комисия за защита на

конкуренцията с независими и компетентни професионалисти, които да вземат мерки срещу изкривяванията на пазара на горива.

→ Повишаване на енергийната ефективност и стимулиране на зелената енергия за по-ниски крайни цени

- Всеобхватно транспониране на Директива 2018/2001 за възобновяема енергия в най-кратък срок, за да се даде възможност на българските граждани да заемат своята роля на активни потребители и производители на енергия, както и да създават енергийни общности;
- Договаряне и използване на наличното за страната финансиране по механизма REPowerEU за засилване на енергийната независимост и развиването на ВЕИ мощности в България. Въвеждане на зони с облекчен административен режим при изграждане на нови ВЕИ в замърсени терени, които не могат да се използват за земеделски нужди;
- Намаляване на емисиите на парникови газове, повишаване на енергийната ефективност и увеличение на дела на възобновяеми енергоизточници;
- Предоставяне на подкрепа за изграждането на „умни“ разпределителни мрежи, които да осигурят автоматизирано балансиране в реално време и възнаграждение на потребители със системи за съхранение;
- Въвеждане на стимули, включително данъчни облекчения, за закупуване на електрически автомобили за собствени и промишлени нужди.

Преодоляване на предизвикателствата, свързани с високите цени на енергията, спестявания и компенсации

→ Осигуряване на финансова подкрепа (компенсации) за битовите потребители, с фокус върху най-нуждаещите се и енергийно бедни домакинства;

→ Подпомагане на бизнеса срещу високите цени на електроенергията до приключване на ефектите от войната в Украйна;

→ Осъществяване на мащабна национална програма за ефективно, енергийно обновяване и саниране на жилищни, обществени (болници, училища и др.) и бизнес сгради. Въвеждане на кратка, ясна и прозрачна административна процедура за кандидатстване и изпълнение с обслужване на едно гише и конкретни срокове за администрацията;

- Подкрепа за общините чрез енергийно ефективни системи за улично осветление, вкл. чрез подписване на групови договори за обновяване на обществени осветителни системи с цел намаляване на единичните разходи;
- Насърчаване на енергийните спестявания в жилищните сгради въз основа на договори с гарантиран резултат и изплащане чрез реализираните спестявания от подобрената енергийна ефективност;
- Намаляване на разходите за енергия чрез подкрепа за собствено производство на енергия (термопомпи и фотоволтаици) и програми за саниране на жилища и финансиране на закупуване на енергоспестяващо оборудване за бизнеса;
- Административно улеснено инсталиране на ВЕИ за собствено ползване и продажба на електроенергия и нисколихвено финансиране на енергоспестяващи технологии за бизнеса.

Трансформация и модернизация на сектор енергетика

- Постигане на енергийната сигурност и независимост на българската енергетика, основани на собствено производство на енергия и сигурни преки доставки от различни производители;
- Ефективно използване на природните ресурси на България и на нови технологии в сферата на енергетиката (напр. термопомпи, геотермална и хидроенергия и др.);
- Ускорен ремонт и рехабилитация на ПАВЕЦ „Чаира” и връщането ѝ в микса на производствените мощности в България с цел намаляване на цените и по-добро балансиране на системата. Пълно обследване на причините за аварията и търсене на отговорност съвместно с външни експерти;
- Изготвяне и цялостно проучване и оценка за развитие на хидроенергийния потенциал на България, в съответствие с разпоредбите, касаещи опазването на околната среда и европейското

законодателство;

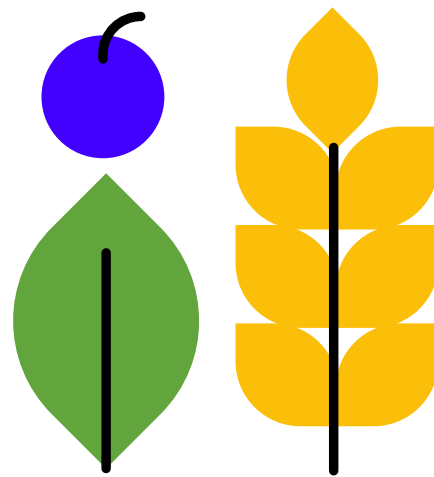
- Улесняване на процедурите и съкращаване на сроковете за присъединяване на нови ВЕИ мощности;
- Стартиране в най-кратък срок на финансирането по Модернизационния фонд при прозрачни критерии и равнопоставеност за кандидатстващите с цел подобряване на ефективността и енергийния интензитет на българските предприятия;
- Осигуряване на партньорство със съседните държави в изграждането на трансгранична инфраструктура и подобрена свързаност, финансирани по линия на Механизма за свързване на Европа.

Развитие на елементите за енергийна сигурност и използване на собствените енергийни ресурси на България

- Въвеждане на регулаторни задължения за ускорени (изпреварващи) инвестиции в електропреносната и електроразпределителната мрежа на страната с цел засилване на нейната устойчивост и осигуряване на възможност за присъединяване на нови мащабни ВЕИ проекти чрез европейско финансиране. Стимулиране на ЕСО/ЕРП за участие в наличните програми за развитие на електропреносната и електроразпределителната мрежи с цел присъединяване на нови производители и консуматори към тях;
- Изграждане на допълнителни мощности за съхранение на електроенергия, за да се гарантира сигурността и стабилността на българската електроенергийна система, която позволява енергията да се произвежда и складира, когато е евтина, и да се изразходва, когато е необходима;
- Гарантиране на енергийната сигурност чрез разширение и свързване на газоохранилищата в и около България за по-голяма свързаност и гъвкавост на преносната мрежа;

- Въвеждане на онлайн кандидатстване за проекти за собствени нужди. Финансиране на съоръжения за съхранение на енергия към тях, които ще балансират енергопотреблението, когато няма вятър и слънце. Използване на европейско финансиране за тези проекти;
- Използване на ядрения капацитет на България по икономически и екологично съобразен начин - окончателно прекратяване на проекта АЕЦ „Белене“, включително заради по-високия сеизмичен риск на региона. Изграждане на нови ядрени мощности в Козлодуй съобразно предвидените в Закона за безопасно използване на ядрената енергия правила и процедури и международното законодателство. Избор на типа на реакторите и площадките след получаването на публични оферти с ангажименти за срокове и цена на изграждането. Разрешаване на проблема с изграждането на национално хранилище за съхранение на отработено ядрено гориво;
- Приемане на законодателна рамка за развитие на ветроенергийни проекти в акваторията на Черно море (офшорни ветропаркове) при спазване на изискванията за опазване на морските екосистеми. Кандидатстване съвместно с Румъния за техническа помощ и финансиране по Механизма за свързване на Европа за изготвяне на първоначалните проучвания в акваторията на Черно море, въз основа на които да се определят конкретни параметри на подходящите за разработване зони;
- Проучване на находища на конвенционален природен газ в страната и в акваторията на Черно море. Активно участие на държавата в процеса;
- Запазване на подкрепата и приоритетите в ПВУ и създаване на благоприятни условия за инвестиции, развитие и оползотворяване на високо перспективния геотермален потенциал на България с цел изграждане на базови мощности за производство на електричество и на съоръжения за индустриално и битово отопление и охлаждане.

Устойчиво земеделие за качествена българска храна

Задоволяването на продоволствените нужди на населението с произведени в България качествени, разнообразни и чисти храни е част от националната сигурност на страната. България традиционно е била важен износител на храни в региона и извън него. Но лобистки и недомислени политики през последните десетилетия доведоха страната до състояние, при което над 70% от месото, над 50% от доматиите, 45% от яйцата и 30% от млякото са внос. Една от най-важните причини за високите цени на храните днес е именно високото ниво на внос и свързаният недостиг на българско производство на конкурентни цени и качество.

Наред с това, българските земеделски стопани и производители на храни, живеещи в селските райони, следва да са приоритет на българската държава, защото те са реална гаранция за развиващи се български села и малки общински центрове. България трябва отново да стане нетен износител, а не вносител на основни храни. Така ще скъсим веригите на доставки, ще намалим разходи като транспортни и складови, ще премахнем междинни прекупвачи и ще увеличим качеството на храните в България. Земеделието и производството на български храни следва да бъдат превърнати в динамичен и конкурентен сектор от българската икономика чрез:

- Издигане на селското стопанство в национален приоритет като мярка за справяне с привнесената инфлация и като част от националната сигурност;
- 15% по-ниски цени чрез намаляване на разходите за транспорт и съхранение;
- Модернизиране на производството във фермите и в хранителните предприятия;
- Устойчиво производство на разнообразна и достатъчна първична продукция, като гаранция за производството на качествени и безопасни български храни;
- Повече субсидии за малки и средни производители на мляко, месо, плодове и зеленчуци;
- Подпомагане на българските земеделци да се кооперират и организиране на събирателни тържища и фермерски пазари;
- Подобриване на контрола по границите и спиране на вноса на плодове и зеленчуци, които не отговарят на изискванията за безопасност на храните;
- Осигуряване на равен достъп до конкурентен и честен пазар на всички производители на храни;
- Инвестиции в поливни системи и увеличаване на поливните площи;
- Развитие на аграрната наука и образование като основа за иновации и осигуряване на квалифицирани кадри в аграрния сектор;
- Развитие на регионални програми и политики, свързани със земеделската дейност;
- Изработване на дългосрочна стратегия за развитието на селските райони в следващите 30 г.
- Укрепване на ролята на микро, малки и средните стопани и преработватели, вкл. чрез осигуряване на достъп до местни пазари;
- Контрол при вноса за недопускане в страната на некачествени и опасни храни.

Приоритетно развитие на българското земеделие като мярка срещу привнесената инфлация и липсата на ценова конкуренция - български храни, от български ферми, на български цени

- Повече субсидии за малки и средни производители на мляко, месо, плодове и зеленчуци с цел производство на достатъчна и разнообразна първична продукция за качествена българска храна. Специализация, качество и до 20 % по-ниски цени. Повишен контрол за целесъобразното използване на субсидиите и срещу злоупотреби;
- Скъсяване на веригите за доставка с цел намаляване на разходите за транспорт и съхранение, елиминиране на посредници и докарване на висококачествени пресни храни до българската трапеза – намаляване на цените с до 15 %;
- Подпомагане на българските земеделци да се кооперират и организиране на събирателни тържища и фермерски пазари, за да постигнат по-голям мащаб и по-ниска себестойност;
- Инвестиции в поливни системи за подкрепа на поливното земеделие в основната животновъдна инфраструктура, фуражното и оранжерийното производство;
- Подобряване на контрола по границите и спиране на вноса на плодове и зеленчуци, които не отговарят на изискванията за безопасност на храните;
- Мерки за повече сигурност и опазване на земеделската продукция от посегателства, част от стратегия за безстопанственост в селските райони;
- Приоритетно снабдяване на българските детски градини и училищата с храни – местно производство, с високо качество и без пестициди;
- Провеждане на национална кампания за повишаване на консумацията

на български плодове, зеленчуци, месо, мляко и други храни и преработени продукти.

Устойчиво земеделие за производство на качествени храни

- Ефективно подпомагане на производителите и насърчаване на местното потребление и износа на биологични храни. Увеличаване на биологичните площи до 15 % от земеделската земя до 2030 г.;
- Инвестиции в поливни системи, подкрепа за поливното земеделие, основната животновъдна инфраструктура, фуражното и оранжерийното производство;
- Ефективни мерки за насърчаване на Интегрираната растителна защита в стопанствата;
- Извеждане на пчеларството като приоритет за устойчиво развитие на сектора;
- Опазване на почвеното плодородие на селскостопанските земи чрез прилагане на съвременните постижения на селскостопанската наука и дигиталните технологии и на технологиите за прецизно земеделие;
- Насърчаване и финансова подкрепа за земеделски практики, които да допринесат за намаляване с 35% на използваните количества пестициди в българските ферми до 2030 г.;
- Насърчаване и финансова подкрепа за животновъдни практики, които да доведат до намаляване с 50% на използваните количества антибиотици в българските животновъдни ферми до 2030 г.;
- Стимулиране на местните производители на храни чрез въвеждане на Директивата за зелени обществени поръчки при избор на доставчици на храни и кетъринг услуги за всички поръчки, които се финансират от държавния и общинските бюджети;
- Създаване на контролни механизми на забраната за отглеждане на

ГМО, в съответствие с европейското законодателство;

- Интегриране на цикъла на производство и преработка на земеделска и животинска продукция за повишаване на добавената стойност на земеделските продукти;
- Намаляване на загубата и разхищението на храни;
- Намаляване на въглеродния отпечатък на селскостопанските дейности.

Развитие на земеделието като двигател за икономически растеж

- Подкрепа на микро, малки и средни земеделски стопанства чрез намалени административни изисквания и облекчено административно обслужване;
- Стимулиране на конкурентен земеделски пазар и увеличаване на износа на преработени продукти;
- Насърчаване на поликултурното земеделие с особена приложимост в държава с разнообразно почвено-климатични условия като България;
- Рехабилитация и стимули за изграждане на нова напоителна инфраструктура. Насърчаване на водоспестяващите технологии;
- Ефективно управление на рискове и кризи в аграрния сектор в полза на обществото и земеделците. Адекватно функциониране на гаранционните фондове, Агенцията за борба с градушките, Изпълнителната агенция по горите, БАБХ и звената, свързани с безопасност, сигурност и устойчивост;
- Ресурсно, бюджетно и нормативно осигуряване на дейността на Българската агенция по безопасност на храните и Агенцията по горите, така че да могат ефективно да изпълняват контролните си функции в полза на обществото;

- Създаване на електронна система за инвентаризация и отчитане на посевите с подкрепа от аграрните университети и Селскостопанска академия с цел оптимално предлагане и запазване плодородието на почвите;
- Утвърждаване на водещата роля на браншовите организации в земеделието при изпълнението на националните политики и приемане на закона за браншовите организации на земеделските производители;
- Ефективно и прозрачно управление на сектора;
- Опазване на българската гора, съчетано с икономическите ползи от добива на дървесина.

Нулева толерантност към корупцията и картелите в земеделието и храните

- Възстановяване на доверието в държавните институции, свързани със земеделието и производството на храни и прекратяване на нерегламентирания административен натиск;
- Провеждане на ефективен контрол върху цялата агрохранителна верига като елемент на националната сигурност. Контрол на фуражите. Стриктно наблюдение на използването на препаратите за растителна защита и управлението на отпадъците;
- Поддържане на висок здравен статус на животните и хуманно отношение към тях. Контрол върху прилагането на ветеринарните лекарствени препарати и борба с микробната резистентност към антимикробните средства;
- Увеличаване на физическите проверки и строг контрол върху тавана за максимална субсидия на земеделско стопанство с фокус върху свързаните лица;
- Спиране на порочните практики с държавния и общинския поземлен фонд, довели до обезземляване на реални стопани и доминиране на подставени лица;

- Осигуряване на пълна прозрачност на процедурите за отдаване под наем на държавните и общинските пасища на животновъди;
- Предоставяне на достъп до регистрите на животновъдните обекти в страната;
- Защита на малките и средни стопанства;
- Пресичане на корупционни схеми с евросредства и подаване на сигнали до европейската прокуратура;
- Осигуряване на справедлив достъп до държавния поземлен фонд;
- Елиминиране на спекулативния добив и потребление на дърва. Улеснен достъп до дърва за огрев при пълна прозрачност на процедурите за предоставянето им;

Наука и образование в подкрепа на земеделския сектор

- Възстановяване на ролята на Професионалните гимназии по Селско стопанство и Селскостопанска механизация като центрове за изграждане на гръбнака на селското стопанство - средните специалисти;
- Създаване на програми за фермери и животновъди за начално и надграждащо обучение, включително относно достъп до пазари, административно управление и технологии за ефективност и качество;
- Насърчаване на професионалното средно образование в земеделските региони и инвестиции в материалната база на професионалните гимназии;
- Въвеждане на съвременни програми в специализираните университети и институти. Подобряване на материалната база;
- Подпомагане включването на аграрните университети и факултети, структурите на Селскостопанската академия и ведомствените научни

институту в научни проекти и програми на ЕС, обучение на фермери и други селскостопански производители за внедряване на иновации и научни продукти в земеделието;

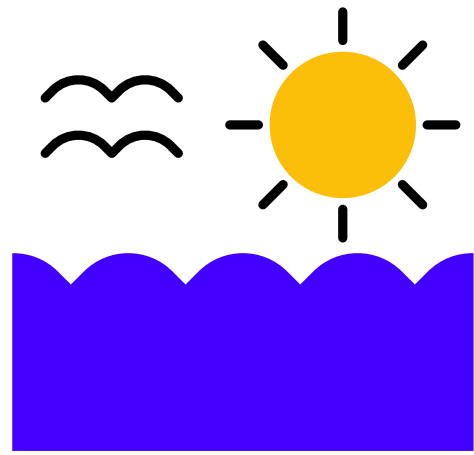
- Развитие на съвременна наука, иновации и дигитализация в земеделието;
- Възстановяване на ролята на научните звена за постигане на устойчивост и растеж на аграрния отрасъл;
- Финансиране на автоматизация и роботизация в работните процеси в земеделските стопанства. Разработване на адекватна законова рамка за приложение на автономни машини и дронове.

Регионални политики, свързани със земеделската дейност

- Създаване на привлекателни условия за живот в селските райони с младо население и развитие на модерно земеделие (за пълен списък от мерки, виж раздел Развити региони и условия за по-добър живот във Всяко кътче на България);
- Запазване и всестранно подпомагане на процеса на изграждане на средна класа земеделски производители, животновъди и преработватели чрез осигуряването на устойчиви и справедливи доходи. Създаване на възможности за работа и подобряване на условията за бизнес развитие в селските региони;
- Укрепване на ролята на микро, малките и средни стопани и преработватели, включително чрез осигуряване на достъп до местни пазари. Насърчаване на дейностите с висока степен на използване на човешки труд – плодове, зеленчуци, пчеларство и др.;
- Изграждане на качествена основна и спомагателна инфраструктура в земеделските и селските региони;
- Целево финансиране на системи за управление на водите в малките земеделски стопанства, предвид увеличаване на периодите на

засушаване;

- Мерки за управление на риска в земеделското и превенция на кризи;
- Стимулиране на преместването на съпътстващите индустрии в близост до стопанствата и фермите;
- Осъвременяване на поземлените отношения в собствеността и ползването на земеделските земи, като приоритет се дава на местни, постоянно живеещи лица в съответните села и малки общински центрове;
- Стимулиране на повишена продукция на регистрираните по Наредба 26 селскостопански производители;
- Реализиране на насърчителни мерки за включването на продукти и храни от местни (автохтонни) сортове и породи във веригата на храните и за възобновяването на традиционни технологии с пазарен потенциал;
- Развитие на планинските и полупланинските райони;

Здравословна околна среда и устойчиво развитие

България с право се гордее със своята красива и разнообразна природа, а опазването на околната среда и биоразнообразието и осигуряването на здравословна и благоприятна среда са наше конституционно право. Тяхното прилагане изисква все по-големи усилия вследствие съчетаването на двете глобални кризи, свързани с изменението на климата и загубата на биологично разнообразие. Към това се добавя и закъснение с повече от десетилетие на изпълнението на европейските политики за защита на природата, осигуряване на чист въздух и чиста питейна вода, пречистване на отпадните води, редуциране на отпадъците и кръгова икономика, включването на гражданите в разрешаването на екологичните проблеми. Правителството „Петков“ промени десетилетната негативна тенденция при създаването на защитени територии, опазването на морската среда, екологичните оценки и недофинансирането на националните екологични цели.

Ние си поставяме за цел да продължим необходимата дълбока реформа в опазването на околната среда, за да гарантираме здравословна околна среда за всеки български гражданин и ще работим за:

- Устойчиво развитие, ресурсна ефективност и кръгова икономика;
- Внедряване на иновации и технологии за постигане на климатично неутрална икономика;
- Намиране на баланс и търсене на синергия между конкурентоспособността на българската икономика и климатичните цели;
- Ефективно управление на отпадъците и въвеждане на принципа “замърсителят плаща”;
- Строг контрол върху нерегламентираното изхвърляне, депониране и внос на отпадъци. Закриване на незаконните депа и възстановяване на средата;
- Опазване на българската гора;
- Опазване на биологичното разнообразие, защитени зони и територии;
- Чист въздух за всички;
- Увеличаване на градските зелени площи и уличното озеленяване;
- Устойчиво управление на водите;
- Превенция на климатичните промени и защита от свързаните с тях бедствия;
- Възстановяване на естествените речни екосистеми и спиране на изсичането на крайречни гори и на изземването на баластра като мерки срещу наводнения;
- Осигуряване на система за ранно установяване на пожари и подобряване на координацията между институциите за превенцията и потушаването им;
- Опазване на ландшафта и почвите;
- Контрол върху престъпленията срещу околната среда и животните.

Устойчиво развитие, ресурсна ефективност и кръгова икономика

- Включване на целите за опазване на природата във всички секторни политики: икономика, енергетика, финанси, селско и горско стопанство, транспорт и др.;
- Създаване на законодателни стимули, финансови инструменти и програми, които да насърчават използването на по-малко ресурси, генерирането на по-малко отпадъци и замърсяване, както и опазване на природата;
- Стимулиране на еко иновации и внедряването им – възприемане на политика за развиване на „зелени“ работни места. Намалване на административната тежест;
- Реформа на програмите за средно и висше образование с цел образование на гражданите и създаване на експерти по теми като устойчиво развитие, зелени иновации, климатични политики, кръгова икономика, ресурсна ефективност и др.;
- Подобряване на контрола върху добива на суровини. Залагане на критерии при добив и ползване на природни ресурси, които са съобразени с принципите за устойчиво развитие, прозрачност и широка информираност;
- Постигане на целите за по-дълбоко сградно обновяване и повишаване на енергийната ефективност на сградите, съгласно европейските приоритети и реформите, заложиени в Плана за възстановяване и устойчивост;
- Решителни мерки за приключване на образуваните срещу България наказателни процедури за неспазване на европейските норми за опазване на природата ни.

Ефективно управление на отпадъците

- Строг контрол върху нерегламентираното изхвърляне, депониране и незаконен внос на отпадъци и подпомагане на общините при осъществяването му. Закриване на незаконните депа за отпадъци и възстановяване на заобикалящата среда;
- Подобен контрол върху сметоизвозването в малките населени места и мерки срещу незаконните депа;
- Ефективно въвеждане на принципа “замърсителят плаща” – определяне на такси за отпадъци за домакинства и промишлени производства, за да плащат толкова, колкото изхвърлят;
- Засилване на контрола върху работата на организациите, оползотворяващи отпадъци от опаковки и насърчаване на общините да увеличат местата с цветни контейнери в населените места;
- Въвеждане на депозитна система за някои видове опаковки с цел стимулиране на потребителите да изхвърлят разделно. Стимулиране на преминаването към кръгови и споделени модели на потребление.

Опазване на българската гора

- Създаване на единен самостоятелен орган – “Държавна агенция по горите”, който да включва сегашната Изпълнителна агенция и всички горски стопанства. Професионално и прозрачно управление на горите, решителна борба с корупцията в управлението на горите. Създаване на икономическа стабилност на горския сектор чрез Държавен фонд Гори, в който да постъпват всички приходи от държавните гори;
- Независима национална инвентаризация на горите с цел проследяване на състоянието им. Остойносттаване на екосистемните услуги от горите с цел защита, балансиране на интересите и управление на води, туризъм, вековни гори и гори от значение за земеделието;
- Контрол върху прилагането на законовите разпоредби с цел

навременно и прозрачно снабдяване на населението с гърва за огрев;

- Горска сертификация на 100% на държавните и общински гори и многофункционално устойчиво ползване на горските ресурси: гървесина, недървесни горски ресурси, осигуряване на водния ресурс, убежище за дивеч и редки животни;
- Опазване на старите първични гори (над 100 годишна възраст), вододайни зони и гори за опазването на застрашени видове за постигане на европейската цел от 10% строга защита.

Съхраняване на биологичното разнообразие, защитени зони и територии

- Спиране на загубата на биоразнообразие чрез завършване на процесите по Натура 2000 и защита на нови територии, които са под риск, до достигане на европейските цели за защитени територии;
- Създаване на специализирана структура в рамките на МОСВ с правомощия в управлението на защитените зони и територии с подходящ административен и финансов капацитет. Завършване на процеса по обявяване на всички зони от мрежата Натура 2000. Разработване на научно обосновани цели и мерки за защитените зони и планове за тяхното управление;
- Създаване на научна платформа от академични и научни институции, неправителствени организации и граждани за постоянен мониторинг на биологичното разнообразие;
- Изменения на закона за устройство на Черноморското крайбрежие за опазване на дюните по Българското Черноморие и за забрана на строителството, включително около плажовете за природосъобразен туризъм;
- Създаване на строга система за защита на видове. Осигуряване на законова защита за уязвими и застрашени видове, с акцент върху дивите опрашители.

Чист въздух за всички

- Модернизиране и разширяване на мрежата на публичния транспорт, подпомагане на електрификацията и насърчаване на използването му, развитие на алтернативни форми на придвижване в градската мобилност. Мерки за ограничаване на използването на автомобили в градове с наднормено замърсяване чрез въвеждане на нискоемисионни зони и допълнителни ограничения. Регламентиране на динамичен мониторинг на изгорелите газове на автомобилите и ефективно санкциониране на замърсителите;
- Публичен достъп и прозрачност на данните от измервателните станции на големите замърсители. Засилен контрол върху индустриалните източници на замърсяване и актуализиране на санкциите и таксите за замърсяване;
- Създаване на нови пунктове с автоматични измервателни станции за мониторинг на качеството на въздуха в градските и промишлени райони. Увеличаване на гражданското участие при контрола на замърсителите на атмосферата в България. Създаване на нормативна основа срещу неприятни миризми и нейното прилагане чрез активно включване на обществеността;
- Реализиране на ефективни политики за повишаване на качеството на твърдите горива за отопление и извеждане на неефективните уреди за отопление. Контрол по спазване на нормите и осигуряване на качеството на дървесината за битово отопление. Стимулиране на използването на топлофикации и ВЕИ в отоплението (особено геотермална и слънчева), както и високоефективни термопомпи в съчетание с мерки за енергийна ефективност на сградите;
- Увеличаване на градските зелени площи и уличното озеленяване.

Ефективно управление на водите

- Изграждане, рехабилитация и модернизирание на ВИК инфраструктурата в страната с цел предотвратяване загубата на

вода, повишаване качеството и пречистване на отпадъчните води. Изграждане на автоматизирана система за мониторинг на водните ресурси и тяхното използване;

- Строг контрол за обезпечаване на достатъчен обем във всички язовири за питейно-битово водоснабдяване. Балансирано управление на водите от комплексните и значими язовири, което да гарантира осигуряването на достатъчно количество за всички отрасли;
- Въвеждане на общо управление на водните ресурси и водните обекти държавна собственост. Отразяване на актуалните граници на водните обекти в кадастралните карти;
- Своевременното разработване и приемане на основните планови документи в управлението на водите - Планове за управление на речните басейни /ПУРБ/ и Планове за управление на риска от наводнение /ПУРН/. Гарантиране на прилагането на плановете и изпълнението на мерките в тях с цел постигане на добро екологично състояние на водните обекти;
- Въвеждане на ефективни и базирани на природата решения и системи за напояване в земеделието. Модернизиране на изградените и неподдържани напоятелни системи, в зависимост от земеделските и водните нужди на регионите;
- Завършване на учредяването на санитарно-охранителни зони (СОЗ) около всички водоизточници и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и минерални води;
- Опазване и ефективно управление на подземните (вкл. минерални) води и осигуряване на достъп на гражданите до минералната вода, вкл. за профилактика и лечение;
- Опазване и възстановяване на влажните зони и реки, възстановяване на речни участъци в "свободно течащи" чрез премахване на бариери, възстановяване на заливни тераси. Спиране на дънното тралене в Черно море.

Превенция на климатичните промени и защита при свързаните с тях бедствия

- Ефективно планиране и постигане на целите за ограничаване на негативните ефекти от изменението на климата;
- Намиране на баланс и търсене на синергия между конкурентоспособността на българската икономика и климатичните цели. Въвеждане на решения за климата, отчитащи този баланс и базирани на природата за възстановяване на екосистемите и биологичното разнообразие и ограничаване на щетите от бедствия;
- Внедряване на иновации и модернизация на технологии и подходи за постигане на климатично неутрална икономика. Реформа на данъчната политика с цел прилагане на принципа „Замърсителят плаща“ и насърчаване на нисковъглеродната икономика;
- Прилагане на комплексни и природосъобразни мерки срещу наводнения чрез възстановяване на естествените речни екосистеми, спиране изсичането на крайречни гори и изземването на баластра под формата на „почистване на реки“ и възстановяване на връзката на реките с прилежащи заливни територии;
- Осигуряване на инвестиции за ранно установяване на пожари и подобряване на координацията между институциите за превенция и потушаване на пожари. Изграждане на авиозвено за борба с тях.

Подобряване на работата на институциите и контрола върху тях

- Дълбока реформа на Министерство на околната среда и водите, Изпълнителната агенция по околна среда и РИОСВ с цел превръщането им в институции, които реално защитават околната среда. Пълна прозрачност и включване на гражданите и местните власти в процеса на контрол, управление и опазването на околна среда;

- Създаване на организация и осигуряване на капацитет за непрекъснато осъществяване на контролните функции на тези институции (24/7, 365 дни);
- Преглед и осъвременяване на санкциите и глобите за нарушаване на екологичното законодателство и на таксите за замърсяване, за да се гарантира, че имат превантивен ефект;
- Промяна на нормативната база с цел намаляване на вредното въздействие от шума и радиомагнитните излъчвания върху гражданите;
- Създаване на механизъм за задължително обвързване и провеждане на превантивния, текущия и последващ контрол;
- Промяна на законодателство с цел намаляване на времето и ресурсите, които гражданите и бизнесът отделят за процедури за оценка на въздействието върху околната среда. Създаване на административни процедури за обжалване на свързаните с това решения пред екологичен омбудсман с цел намаляване на съдебните спорове.

Опазване на ландшафта и почвите

- Създаване и приемане на Закон за защита на ландшафта;
- Разработване на програма за изкупуване от държавата на дюни, степи, влажни зони, гори и други важни местообитания. Запазване и увеличаване на публичната собственост в зона А на Черноморското крайбрежие;
- Поощряване на създаването на горски пояси в и около земеделските площи, техническата инфраструктура и населените места и гори сред урбанизираните територии;
- Въвеждане на реални мерки за опазване на почвите като стратегически природен ресурс, намаляване на ползването на торове и препарати за растителна защита и създаване на полезащитни пояси и елементи на ландшафта, задържащи влага и осигуряващи паша

на насекомите опрашители, програми за проучване и ремедиация на почвите и превантивни противоерозионни проекти;

→ Въвеждане на мерки на макро и микро ниво за поощряване на практики за устойчиво използване на земеделски земи и опазване на биоразнообразието, включително за оставяне между обработваемите масиви на площи с дива растителност, прекратяване на паленето на стърнища и сухи треви и отмяна на наредби като тази за разчистване на пасищата.

Контрол върху престъпленията срещу околната среда и животните

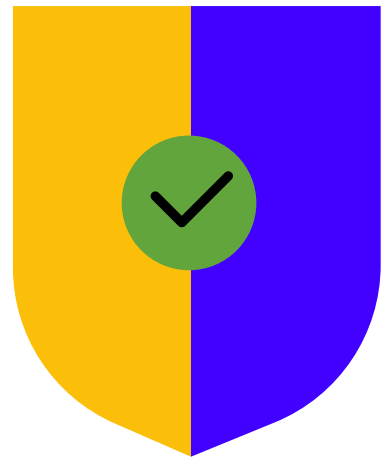
→ Промяна на Наказателния кодекс в посока по-строги и действащи наказания за браконьерство и незаконна сеч, поставяне на отрови в дивата природа, жестокост и изоставяне на животни. Подобряване на законодателството и правоприлагането при противодействие на престъпленията срещу околната среда, биоразнообразието и животните;

→ Създаване на специализирана дирекция към “Национална полиция” за разследване на престъпленията срещу околната среда и нехуманното отношение към животните;

→ Контрол над развъждането и търговията с животни, които да се осъществяват само от регистрирани развъдници и на идентифицирани животни. Забрана за продажба на кучета и котки на пазари за животни, в интернет сайтове и зоомагазини;

→ Поетапно закриване на всички животновъдни обекти и зоопаркове, които не отговарят на изискванията за хуманно отношение към животните. Създаване на спасителни центрове за диви животни;

→ Забрана за отглеждане на животни с цел производство на ценни кожи.

Защитено и сигурно общество

Системите за сигурност имат нужда от промяна, която да ги направи много по-ефективни и полезни за защита на хората, инфраструктурата, територията и българските национални интереси.

Затова ние ще работим за:

- Дейностите по разкриване и разследване на престъпленията, както и по опазване на обществения ред, да бъдат изведени като основни, а несвойствените дейности на МВР да се изведат в центрове за услуги;
- Промени в режима на назначаване и освобождаване на председателите на НСО, ДАТО, ДАНС, СВР и на главния секретар на МВР;
- Подобряване на подбора, обучението, развитието и управлението на кадрите на МВР, които да се грижат компетентно и почтено за сигурността на обществото;
- Трайно намаляване на нивата на корупция, организирана и битова престъпност;
- Активно взаимодействие с органите на европейската прокуратура с цел разкриване и превенция на корупционни практики;

- Засилено присъствие на полицейски служители в населените места чрез оптимизиране на регионалната структура на МВР;
- По-широко въвеждане на технологии за наблюдение и контрол на местата и в периодите от геноноцието, в които не може да се осигури лично присъствие на полицейски служители;
- Повишаване на пътната безопасност чрез засилен контрол върху движението по пътищата;
- Борба с трафика на хора и наркотици чрез противодействие на трансграничната организирана престъпност;
- Въвеждане на ново техническо оборудване за гранично наблюдение и гранични проверки, включително безпилотни летателни средства;
- Ефективно противодействие на изпирането на пари по икономически сектори;
- Подобряване на работата и разширяване на капацитета на звеното за управление и координиране на системата за киберсигурност;
- Разкриване на престъпления по сигнали на граждани, включително чрез промяна на организацията на досъдебното наказателно производство;
- Качествено подобряване на услугите, предоставяни от службите за сигурност, чрез дигитализация и намаляване на процедурите и опашките;
- Подобряване на материалната база в МВР;
- Ефективен парламентарен и граждански контрол върху институциите и звената от системата;
- Приемане на нова Стратегия за национална сигурност на България.

Служби за сигурност, които работят за хората

- Дейностите по разкриване и разследване на престъпленията, както и по опазване на общественения ред, да бъдат изведени като основни, а несвойствените дейности на МВР да се изведат в центрове за административни услуги;
- Развитие и усъвършенстване на оперативно-издирвателната дейност (ОИД), включващо развитие на отдели за планиране и анализ на полицейските операции;
- Създаване на Държавна агенция за спешна реакция, която да обединява и координира услугите на тел. 112, спешната медицинска помощ (по земя и въздух), пожарна, защита на населението, така че да гарантира наистина бърза помощ от службите за спешно реагиране;
- Приоритетно повишаване на пътната безопасност чрез засилен контрол върху поведението на агресивните и опасни водачи; внедряване на електронни фишове за по-голям набор от пътни нарушения; обучение за умения за безопасно движение по пътищата през целия живот; прилагане на европейски стандарти за пътната инфраструктура и нулева толерантност към некачествената поддръжка на пътища; програми за обновяване на техниката за поддръжка;
- Внедряване на европейската система „Вход/Изход” на граничните контролно-пропускателни пунктове за засилен контрол на преминаването на граждани на трети страни и на мигранти през българските граници;
- Въвеждане на ново техническо оборудване за гранично наблюдение и гранични проверки, включително безпилотни летателни средства;
- Повишаване на граничния контрол с цел борба с каналите за трафик на хора в условията на засилен мигрантски натиск. Засилване на борбата с каналджийството;
- Поставяне на конкретни задачи и цели за изпълнение на специалните служби за защита на националните интереси на България и контрол за

постигането им;

→ Активни действия за осигуряване на сигурността на страната в областта на образованието, здравеопазването и демографската политика.

Изграждане на високо професионални служители за сигурност

→ Промени в режима на назначаване и освобождаване на председателите на НСО, ДАТО, ДАНС, СВР, ДАТО, главния секретар на МВР;

→ Реална промяна в процеса на подбор, обучение и развитие на кадрите на МВР. Промяна в начина на тяхното управление от служителите на ръководни длъжности с цел прозрачност и достъпност до системата;

→ Оценка на качествата и съвместимостта на ръководния и средния ръководен състав в МВР;

→ Открити правила за подбора, назначаването, оценяването и кариерното развитие на служителите в ДАНС и разузнаването. Стимулиране на професионализма;

→ Създаване и прилагане на механизми за постоянна проверка на интегритета и лоялността на служителите на специалните служби на всяка степен от йерархията;

→ Повишаване на капацитета на службите за сигурност за противодействие на всички форми на чуждо влияние върху България и засилване на парламентарния контрол върху работата на службите;

→ Полагане на допълнителни усилия за подобряване работата по вътрешната сигурност на българските служби;

→ Мерки за преодоляване на зависимости на личния състав от неформални йерархични структури и чужди разузнавателни служби, включително тайни общества;

- Засилване на капацитета на съвета по сигурността към МС за координиране и контрол върху работата на службите;
- Реален механизъм за ефективен парламентарен и граждански контрол върху институциите и върху звената от системата за опазване на националната сигурност, обществен ред и борбата с престъпността;
- Развитие, оптимизиране и усъвършенстване на централните за професионална подготовка и специализация на полицейски служители в Полицейската академия, ГД „Жандармерия“; ГД „Гранична полиция“, Института по психология на МВР и Института по криминалистика и криминология;
- Осъвременяване на заплатите на служителите в главна дирекция “Охрана на съдебната власт”, включително така че да отговарят на нивото на риск при отделните длъжности.

Успешна борба срещу престъпността от всякакво естество

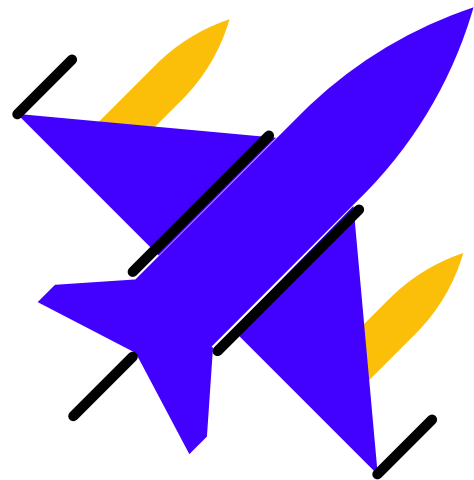
- Целенасочени действия срещу организираната престъпност, създаваща висока степен на опасност за живота и здравето на населението, както и причиняваща финансови загуби на държавния бюджет, включително чрез укрепване на евроатлантическото сътрудничество;
- Намалени случаи на трафик на хора и наркотици чрез противодействие на трансграничната организирана престъпност;
- Ефективно противодействие на изпирането на пари по икономически сектори. Подобряване работата и разширяване на капацитета на звеното за управление и координиране на системата за киберсигурност;
- Изграждане на система за превенция от евентуални хакерски атаки и предотвратяване на нанасянето на щети върху физически и юридически лица, държавни и частни институции;
- Промяна на Антикорузионната комисия, така че да преследва

корумпираните с реални действия по разследване на постъпващите сигнали и наказателно преследване на лицата, за които са събрани доказателства за участие в корупционни практики;

- Създаване и активно използване на възможности за взаимодействие между правоохранителните органи и органите на европейската прокуратура, независими от националната прокуратура;
- Ефективен контрол върху достъпа до оръжия чрез промяна и прилагане на Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия;
- Реални мерки за подкрепа на жертвите на домашно насилие и преследване на насилниците.

По-достъпни, по-бързи и по-качествени услуги за сигурност

- Качествено подобряване на услугите, предоставяни от всички служби под шапката на МВР – полиция, пожарна, гражданска защита, включително административното обслужване;
- Поетапно дигитализиране на административните услуги и предоставяне на възможност за обслужване на гражданите извън системата на МВР – например в пощенските станции;
- Безплатно издаване на документ за самоличност, освен в случаите, в които документът е бил загубен или унищожен.

Модернизирана отбрана за защита на националните интереси

От години въоръжените сили изпитват хронична нужда от модернизиране на техниката и реформиране на подхода за привличане и развитие на кадрите. Войната в Украйна постави тези проблеми в нова светлина. Затова последното редовно правителство продължи дейностите по модернизация, превъоръжаване и адаптиране на Въоръжените сили в рамките на колективната отбрана, както и за подобряване на жизнения стандарт на военнослужещите и цивилните служители. Правителството вдигна възнагражденията в системата; завърши проекта за бронирани машини на Силите за специални операции; договори вторите 8 самолета F16 блок 70; подписа анекс към договора за първите 8 самолета с осъвременени параметри на самолетите и въоръженията; одобри два договора за въоръжение на многоцелевите патрулни кораби; подписа договор за обслужване и поддръжка на самолетите Спартан; изготви проект на Програма за превъоръжаване, разгледана на Съвета по отбрана. В изпълнение на решенията на НАТО правителството одобри създаването на бойна група на българска територия.

Ще продължим да работим за:

- Балансирано развитие на Въоръжените сили, за да бъдат готови да гарантират териториалната цялост и суверенитета на страната;
- Увеличаване на бюджета за отбрана до минимум 2% от БВП за изграждане на боеспособна и модерна армия, която реално да може да отбранява територията на страната от потенциални външни агресори;
- Създаване на нова инвестиционна програма и нов механизъм за финансиране на дългосрочните проекти за превъоръжаване и модернизация на армията;
- Широко привличане на българския военно-промишлен комплекс, научни организации и университети при осъществяването на новите проекти;
- Утвърждаване на България като сигурен и предвидим член на ЕС и НАТО, с ясно изразени евроатлантически позиции, отчитащи националните приоритети и съюзническите цели;
- Награждане на способностите за противодействие на хибридни заплахи срещу националната сигурност, включително киберсигурност и дезинформация;
- Развитие на модерни отбранителни способности чрез превъоръжаване и иновации;
- Ускорено проучване на опита от войната в Украйна и внедряване на нови за Българската армия средства и иновативни способности за бойни действия;
- Развитие на кадрите в отбраната като основен приоритет;
- Развиване на модела за кариерно развитие на военнослужещите и попълване на вакантните места въз основа на обективни и прозрачни назначения;
- Провеждане на кадрова политика, насочена към разширяване на младшия офицерски състав;
- Подобряване на условията на труд и социалните придобивки на военнослужещите и повишаване на грижата за техните семейства;
- Осъвременяване на учебните програми във Военните университети в съответствие с новите рискове, технологии, ангажименти и заплахи.

Балансирана отбранителна политика в съюстен контекст

- Балансирано развитие на Въоръжените сили, готови да гарантират териториалната цялост и суверенитета на Република България, при необходимост в съюстен формат, да подкрепят международния мир и сигурност и да допринасят за защитата на националната сигурност в мирно време с фокус всеобхватна и финансово подкрепена от инвестиционен/иновационен фонд програма за превъоръжаване и трансформация на отбранителната индустрия;
- Утвърждаване на България – сигурен и предвидим член на ЕС и НАТО, с ясно изразени евроатлантически позиции, отчитащи националните приоритети и съюзническите цели. По-силни ЕС, НАТО и наши съюзници означава по-сигурна и просперираща България, а това изисква принос от България – повече българи в структурите на НАТО, в структурата на силите на НАТО;
- Незабавна военна помощ на Украйна за защита от агресора и активна програма за замяна на изпратеното въоръжение и техника с образци от страни-съюзници у нас, усилване на многонационалните сили в България по суша и въздух, засилено сътрудничество в Черно море;
- Изпълнение на ангажиментите, произтичащи от срещите на върха на НАТО и процесите на съюзно-отбранително планиране, с фокус върху предната отбрана и сигурността на източния фланг на Алианса, Черноморския регион и Западните Балкани;
- Ускорено изграждане на бойната група на НАТО на българска територия и осигуряване на ефективна поддръжка от България като страна-домакин с план за прерастване от батальонна в бригадна още през 2024 и развитие на други многонационални сили на наша територия;
- Надграждане на способностите за противодействие на хибридни заплахи срещу националната сигурност, включително киберсигурност и дезинформация. Създаване на национален механизъм за ефективна стратегическа комуникация. Гарантиране на сигурност и устойчивост на съществуващите и новоизградени информационни системи, участие

във федерирани защитени мрежи на НАТО и ЕС;

- Засилване на контраразузнавателния ни капацитет за ранно разкриване и предотвратяване на вредни влияния на чужди разузнавателни служби върху въоръжените сили;
- Създаване на доброволен резерв (тип национална гвардия) с отделен бюджет от съществуващия бюджет на отбраната и взаимодействие със системата на Гражданска защита;
- Засилване на гражданския патриотизъм сред населението. Прилагане на Европейския зелен пакт (Зелената сделка) в отбраната.

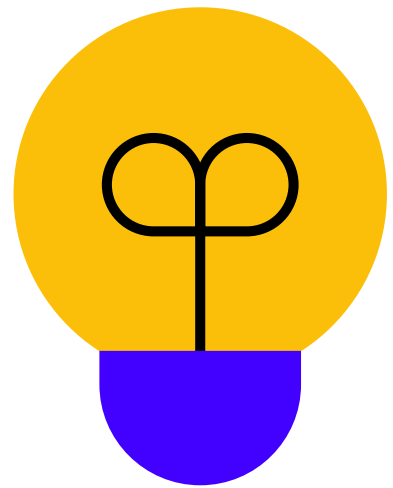
Развитие на модерни отбранителни способности чрез превъоръжаване и иновации

- Развитие на отбранителните способности на базата на принципите на дългосрочно планиране и балансираност при изграждането на видовете въоръжени сили и родове войски при развиване на екосистема за иновации чрез ускоряване на процеса на интеграция в НАТО и европейската отбрана;
- Увеличаване на средствата за инвестиции с цел изграждане на боеспособна и модерна армия, като общият бюджет за отбрана стане минимум 2% от БВП, поне 20% от който е предназначен за инвестиции и иновации;
- Ускорено и активно проучване и реализиране на възможностите за използване на механизмите за „тространни“ (кръгови) сделки, свързани с оказване на военна помощ за Украйна, с цел бърза замяна на налична съветска техника със съвместими системи от страни от НАТО, ЕС и съюзници;
- Използване на европейските и съюзни инициативи за инвестиции и иновации – Европейския фонд за отбрана, Иновационния фонд на НАТО и отбранителния иновационен акселератор за Северния Атлантик (DI-ANA);

- Максимална прозрачност във всички фази на проектирането, отговорно и ефективно изразходване на средствата и максимално участие на българската индустрия в проектите. Подпомагане на българския бизнес, особено малкия и средния, за участие в международни проекти. Активно използване на агенциите на НАТО и ЕС, създаване на аналогична организация за управление на портфолио от програми, проекти и услуги;
- Създаване и одобряване от Народното събрание на нова инвестиционна програма за превъоръжаване и модернизация на армията и нов механизъм (тип инвестиционен фонд) за финансиране на дългосрочните проекти за модернизация и придобиване на базата на утвърдените проекти за инвестиционни разходи в програмата;
- Разработване на Пътна карта за управление и разпореждане с имотите с отпаднала необходимост чрез въвеждане на ясни и прозрачни критерии за класификация. Приемане на законови промени, позволяващи целево използване на средствата от реализация на имотите с отпаднала необходимост за изграждане на отбранителна инфраструктура;
- Постигане на по-високо равнище на оперативна съвместимост, подготовка и готовност, особено на дежурните сили и силите, предвидени за съюзни операции;
- Мерки, осигуряващи наличната бойна техника да се поддържа и модернизира по възможност от българския военно-промишлен комплекс по международни стандарти. Широко привличане на българския военно-промишлен комплекс, университети и научно-изследователски организации при осъществяването на новите проекти за инвестиционни разходи в 10-годишната програма;
- Ускорена подготовка и реализиране на проектите за изграждане на тежка механизирана бригада, в това число за придобиване и усвояване на нови бойни бронирани машини за Сухопътните войски. Ускорено усвояване на договорените многоцелеви изтребители за Военновъздушните сили и използване на съюзна помощ в преходния период;
- Ускорено проучване на опита от войната в Украйна и внедряване на нови за Българската армия средства и иновативни способности за бойни действия.

Развитие на кадрите в отбраната

- Поставяне хората в отбраната в центъра на развитието на въоръжените сили. Високо мотивирани военнослужещи чрез съвременни и атрактивни възможности и стимули за професионално развитие и подготовка при дълбока реформа на военно-образователната система по моделите в НАТО и прекъсване на руското влияние в обучението на хората в отбраната;
- Адаптиране на модела за кариерно развитие на военнослужещите с цел попълване на вакантните места, въз основа на обективни и прозрачни назначения и въвеждане на съвременни модели за управление на човешките ресурси;
- Провеждане на кадровата политика, насочена към разширяване на младшия офицерски състав за сметка на висшия командно-щабен състав чрез всеобхватни мерки за развитие, включително чрез ясни и справедливи критерии за кариерно израстване, разработване на програми за развитие на таланти и разработване на програми за обучение на кадровия състав през целия период на носене на военната служба;
- Подобряване на условията на труд и социалните придобивки и повишаване на грижата за техните семейства за достигане на стандартите в поделенията на многонационалните сили в България и НАТО като цяло. Фокус върху подобряване на моделите за мобилност във Въоръжените сили;
- Осъвременяване на учебните програми във военните университети и училища в съответствие с новите рискове, технологии, ангажименти и заплахи, принципите на демократичните гражданско-военни отношения и функционирането на НАТО и Европейската отбрана;
- Развитие на модерна система за военно ръководство и управление на отбраната, включително и с ефективен демократичен и граждански контрол върху въоръжените сили, въвеждане на принципите на ефективност, ефикасност и икономичност, създаване на система за споделени услуги в сектора за сигурност.

Ефективно и прозрачно управление

Правителството на “Продължаваме промяната” и “Демократична България” ускори въвеждането на електронно управление и модернизация на администрацията. Създадохме Министерство на електронното управление, както и първото звено за споделени услуги в държавната администрация, повишихме ефективността на редица административни структури и намалихме числеността на администрацията, ускорихме дигитализацията в сферата на образованието, конституирахме Съвета за развитие на гражданското общество. Време е да пречупим тенденцията от неуспешни реализации в административната реформа и да работим за постигане на приемственост и устойчивост в реален отворен диалог с гражданските организации.

Ще продължим да работим за:

- Държавата да работи за гражданите, а не обратното. Гражданите да не са куриери на държавата;
- Значително по-бързи и по-лесни услуги за всеки, на едно гише и с приоритет върху най-важните задачи. Поне 70% намаляване на административната тежест;
- Всички услуги да се предоставят максимално удобно, по електронен път. Премахване на изискването на печати и документи на хартиен носител;
- Опростяване на лицензионния, разрешителен и регистрационен режими за бизнеса и по-широко въвеждане на уведомителен режим;
- Дигитализация на всички оставащи хартиени регистри чрез централизирана система под общо управление;
- Осигуряване на сигурна и удобна електронна идентификация за всички граждани, включително чрез мобилни устройства;
- По-удобни за потребителите интернет страници и електронни услуги на администрацията;
- Гражданските организации и активните граждани като естествен и желан партньор на публичните институции на национално и местно ниво;
- Прозрачност, проследимост и контрол в действията на държавата и администрацията. Единна входна точка за сигнали от гражданите;
- Оптимизации в структурата, функциите и планирането на работата на администрациите;
- Реално електронно управление, което да гарантира удобство за гражданите, сигурност на данните и оптимизация на процесите.
- Стартиране на проект за пилотно дистанционно гласуване.

По-малко бюрокрация за бизнеса и гражданите

- Значително по-бързи и по-лесни услуги за всеки, на едно гише и с приоритет върху най-важните задачи: имоти, автомобили, лични документи, брак, раждане, стартиране и закриване на бизнес, чрез модернизирани на законовата уредба и дигитализация. Поне 70% намаляване на административната тежест;
- Групирани административни услуги за бизнеса и гражданите, ориентирани към конкретни нужди и задачи – към “епизодите от живота и бизнеса”, вместо много на брой трудно разбираеми услуги, следващи само логиката на административните процеси;
- Опростени регулаторни и лицензионни режими – без стотици бланки и разрешителни, но с всички гаранции за спазване на нормите. Уведомителен режим, където е възможно, и служебни проверки на информацията;
- По-ниски такси за предоставяне на услуги след оптимизация и дигитализация. Прекратяване на искането на една и съща информация при всяка услуга;
- Всички услуги да се предоставят максимално удобно, по електронен път, вкл. плащане на данъци, такси и глоби; използване на централизирани системи на областно и общинско ниво. Премахване на изискването на печати и документи на хартиен носител в административните услуги;
- Въвеждане на единна входна точка за обявяване на финансови отчети;
- Поетапно отпадане и дигитализиране на хартиените трудови книжки;
- Безплатно издаване на документ за самоличност, освен в случаите, в които документът е бил загубен или унищожен.

Оптимизирана и модерна държавна администрация

- Средносрочно редуциране числеността на администрацията с 15%. Съкращаване на разходи и повече продуктивност в дейността на администрацията чрез премахване на дублиращи функции и създаване на центрове за споделени услуги за информационни технологии, финанси, човешки ресурси, управление на собствеността, обществени поръчки;
- Въвеждане на централизирана първа фаза при подбор на държавни служители чрез стандартизирани тестове по модела на Европейската комисия и въвеждане на единна система от длъжностни характеристики за звената от Общата администрация с по-гъвкави възможности за работа в администрацията с цел привличане на квалифицирани кадри;
- Прозрачност и публично достъпна информация за работата на всички държавни администрации;
- Осигуряване на прозрачност и ефективност на държавните предприятия чрез привеждането им в съответствие с международните стандарти;
- Внедряване на механизми за намаляване на корупционния риск в администрацията;
- Значително подобрене на планирането и изпълнението в администрацията. Засилена координация, прозрачност и проследимост на постигнатото по стратегическите цели, опростяване на стратегическите документи и автоматизирано обвързване с данни;
- Дигитализация на всички оставащи хартиени регистри чрез централизирана система за създаване на регистри и обединение на ключовите първични регистри под общо управление с цел по-бърз обмен на информация и по-бързи услуги, по-евтина поддръжка, засилена сигурност на информацията на гражданите и бизнеса.

Функциониращо електронно управление

- Осигуряване на сигурна и удобна електронна идентификация за всички граждани, включително чрез мобилни устройства, която да позволи много по-широко ползване на електронни услуги;
- Премахване на необходимостта от удостоверявателни документи, стикери и др. чрез обвързване с регистри и строго спазване на принципа за служебна проверка, където е необходимо;
- Осигуряване на максимална прозрачност и автоматично публикуване на качествени отворени данни в реално време за всички администрации, финансови транзакции с публични средства (СЕБРА), обществени поръчки, търговски регистър и др.;
- Обща институционална политика за съхранение и употреба на данни, която се опира на принципа на „еднократно събиране“ и на автоматизиран обмен между институции, предоставя отворени данни по подразбиране и позволява политики, базирани на данни;
- Икономика на данните. Изграждане на висококачествени и свързани пространства от данни с висока сигурност и използваемост и модернизирани на законовите разпоредби. Партньорства за обмен на данни с бизнес, неправителствени организации, доставчици на публични услуги и европейски партньори;
- По-удобни за потребителите интернет страници и електронни услуги на администрацията. Безпроблемно и удобно използване, което отговаря на очакванията на потребителите;
- Край на скъпия и излишен софтуер, поръчван от държавата. Задължително преизползване на общи решения между администрациите, което ще спести милиони левове и ще направи много по-лесен обмен на информация. Засилен контрол на качеството при изпълнение на софтуерни поръчки;
- Повишаване на нивото на киберсигурност, включително по отношение на службите за сигурност. Повишаване капацитета на

Националния екип за реагиране при инциденти;

- Въвеждане на централизирани обществени поръчки за лицензи за стандартни системи и компоненти. Електронни обществени поръчки с максимален детайл на структурните данни;
- Осигуряване на гъвкави механизми за възлагане на ИТ услуги от администрациите и повишаване на прозрачността и ефективността при възлагане на системния интегратор (Информационно обслужване) с цел по-високи резултати с вложените публични средства и по-бързо реализиране на регистри и услуги;
- Активни и бързи проверки по сигнали за нарушаване на изискванията на Закона за електронното управление, включително изискване на удостоверения за информация в регистрите. Активно взаимодействие с гражданското общество и ИТ сектора в областта на контрола;
- Въвеждане на общи стандарти за поддръжка и обновяване на софтуера и ИТ инфраструктура.

Диалог и взаимодействие с гражданите

- Подобряване на диалога и механизмите за сътрудничество с граждански организации чрез задължителни стандарти при провеждане на обществени консултации и предварителна оценка на въздействието преди приемане на нова и/или изменение на действаща нормативна уредба, проактивно партньорство, по-добро функциониране на обществените съвети и укрепване капацитета на Съвета за развитието на гражданското общество и на стратегически партньорства по сектори;
- Внедряване на дигитални инструменти за комуникация с гражданите, информиране и включване в процеса на вземането на решения;
- Единна входна точка за сигнали от гражданите. Централизирана прозрачна система за случайно разпределение на проверки и инспекции и подаване на сигнали за нерегламентирани такива;

- Намаляване на административната тежест за гражданските организации и опростяване на законодателството в сферата. Поощряване на дарителството;
- Осигуряване на адекватни механизми за публично финансиране за граждански организации и инициативи, повишаване на средствата за развитие на гражданското общество и облекчаване на изисквания при финансиране по публични фондове и програми. Насърчаване на дарителството за граждански организации и инициативи;
- Подобряване средата за доброволчество в България, включително чрез приемане на Закон за доброволчеството;
- Стартиране на проект за реализиране на пилотно дистанционно гласуване;
- Улеснен достъп за обжалване на незаконни действия на администрацията.

Достъпна култура на високо ниво

Културата е онази връзка в обществото ни, която съхранява нашите традиции и история и е в основата на нашите надежди и мечти. За краткото си управление, направихме няколко важни стъпки за развитието на сектор „Култура“. Бюджетът му беше увеличен с над 30 %. Осигурихме средства за стипендии за учениците, за увеличение на заплатите на учителите и за ремонт в училищата по културата и по изкуствата. Повишени бяха финансовите стандарти в музеите и библиотеките с почти 11%. Справедливо, прозрачно и на конкурсен принцип бяха разпределени средствата за консервация и реставрация на недвижими културни ценности, вкл. 3 училища, 18 църкви и 8 археологически обекти. Заплатите на работещите в НИНКН бяха увеличени със средно 30%. Извършени бяха промени в Национален фонд „Култура“ и бяха отпуснати допълнително 30 млн. лв. за неговите дейности. С помощта на „Националния филмов център“ бяха създадени 10 български филма. Подкрепени бяха и над 60 творци за участието им в международни проекти и прояви.

Ще работим за:

- Съхраняване и развитие на българската култура като национален приоритет;
- Устойчиво и значително увеличаване на бюджета за култура за изпълнение на програми и дейности, привличащи зрители и посетители в културните институти;
- Повишаване на стандарта за финансиране на културните институти, в това число музеи, галерии, театри, библиотеки и читалища и обвързване на финансирането с реализираните дейности и програми и резултатите от тях;
- Реализиране на образователни и културни политики за деца, с оглед развитие на творчески потенциал и потребност от култура;
- Създаване на фонд за подкрепа и съфинансиране (50:50) на дейността на детски школи и самодейни състави в областта на изкуствата;
- Създаване на национална програма за обновяване и модернизирание на сградния фонд на културните институти и връщане на ролята им като центрове за култура и изкуство за всички българи;
- Възвръщане на ролята на читалищата като уникални средища за културни и образователни мероприятия, обновяване на сградния фонд и модернизация на оборудването им;
- Осигуряване на широк достъп до култура за всички;
- Осигуряване при определени правила на свободен достъп на студенти и ученици до музеи, театри, кино, опера и балет;
- Опазване на културното наследство и превръщането му в неразривна част от благоприятната жизнена среда;
- По-ефективно управление в държавните институции свързани с културата и в държавните културни институти.

Съхраняване и развитие на българската култура

- Опазване, развитие и популяризиране на българската култура като висок национален приоритет;
- Създаване на стратегия за развитие на българската култура с 10-годишен хоризонт, с последващо развитие на конкретни програми и планове за изпълнение;
- Реформа и хармонизиране на нормативната база съобразно стратегията;
- Устойчиво и значително увеличаване на бюджета за култура за изпълнение на програми и дейности, привличащи зрители и посетители в културните институти;
- Прозрачност и отчетност във всички дейности в областта на културата, финансирани от държавата;
- Създаване на образователни и културни политики за деца, с оглед развитие на творчески потенциал и потребност от култура;
- Създаване на фонд за подкрепа и съфинансиране (50:50) на дейността на детски школи и самодейни състави в областта на изкуствата;
- Възпитаване на граждански патриотизъм, като гордост от културата и историята на България, която не насажда омраза към другия;
- Осигуряване на финансиране и достъп до качествена култура в цялата страна.

Широк достъп до култура за всички

- Създаване на национална програма за обновяване и модернизирание на сградния фонд на театри, опери, филхармонии, музеи, библиотеки, галерии и всички други културни институти и връщане на ролята им като центрове за култура и изкуство за всички българи;
- Възвръщане на ролята на читалищата като уникални средища за културни, образователни и други мероприятия. Осигуряване на целеви средства за обновяването на сградния фонд и модернизация на оборудването им;
- Повишаване на стандарта за финансиране на културните институти, в това число музеи, галерии, театри, библиотеки и читалища и обвързване на финансирането с реализираните дейности и програми и резултатите от тях;
- Равен достъп до култура на всички българи чрез подкрепа за създаването на качествени културни продукти и събития в цялата страна;
- Разширяване на достъпа до култура с фокус върху децата, младежите и уязвимите социални групи и включване на културата като неотлъчна и значима част от образователния процес;
- Осигуряване на програми за свободен достъп на студенти и ученици до музеи, театри, кино, опера и балет;
- Използване на библиотеките за популяризиране на четенето с разбиране сред цялото население, с фокус върху децата и младежите за развитие на функционалната грамотност и критичното мислене;
- Дългосрочна стратегия за развиване на културните връзки и на културния живот на българските общности зад граница и разпространение и популяризиране на българската култура в чужбина.

Опазване на културното наследство и превръщането му в неразривна част от благоприятната жизнена среда

- Приоритизиране на опазването на недвижимото културно наследство като задача от национално значение; ревизия на Закона за културното наследство;
- Финансово и експертно обезпечаване на Националния институт за недвижимо културно наследство и организиране на широк дебат за мястото и функциите на Института;
- Създаване на национална концепция за изследване, опазване и устойчиво използване на археологическите обекти в страната, с активното участие на БАН, исторически и археологически музеи. Създаване на целеви програми за финансиране на консервацията, реставрацията и достъпа до археологическите обекти;
- Ревизиране на статута на Националния дворец на културата (НДК) и начина му на управление и финансиране. Цялостно обновяване на стратегията за развитие и ролята на НДК и превръщането му в средище за културни, социални и образователни дейности чрез осигуряване на широк достъп;
- Подкрепа за опазване и популяризиране на нематериалното културно наследство и българския фолклор;
- Дигитализация на музейни колекции, библиотечни фондове и архиви, включително на БНТ, БНР, Българска национална филмотека и НИИКН, чрез заложените финансов ресурс по Плана за възстановяване и устойчивост;
- Създаване на самостоятелно звено за статистически и научни изследвания върху българската култура, извършващо системни проучвания върху заетостта и заплатите на творците и изпълнителите, проучването на публики, посещаемост, социален състав, социално и географско разпределение на културните продукти и пр., както и създаване на национален архив на творческите постижения в българската култура;

→ Прозрачност в управлението на културното наследство чрез въвеждане на дигитални инструменти и подходящи политики и административни процеси.

Управление в културата и дейност на държавните културни институти и независимия сектор

→ Подобряване на експертния капацитет на министерството на културата по отделните направления;

→ Ефективно и прозрачно управление на публично финансираните културни институти. Гарантиране на прозрачност и отчетност при избора на директори на държавни културни институти;

→ Увеличаване на капацитета на Национален фонд „Култура“ и организиране на широк дебат за мястото и функциите му;

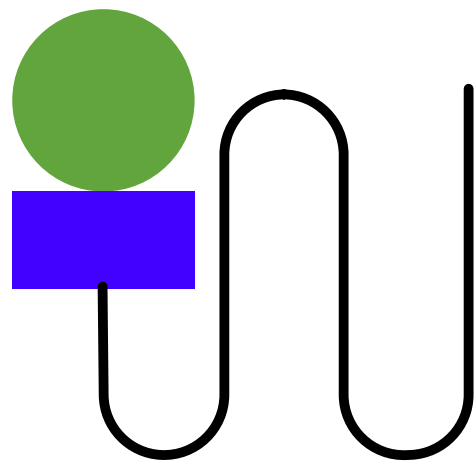
→ Финансиране на конкурентен принцип на творчески инициативи и проекти. Финансова подкрепа за стартиращи творци и предприемачи в културата;

→ Преглед на нормативната рамка и анализ на досегашните резултати на второстепенните разпоредители с бюджет към Министерство на културата с цел гарантиране на прозрачност, ефективност и справедливост при използване на публичните средства;

→ Създаване на единна дигитална платформа към Министерството на културата за координиране на процесите в българската култура, включително създаването на информационна банка за събития, произведения и личности;

→ Въвеждане на функционален Регистър на професионалните артисти и на други специалисти в областта на културата, включващ и независимите артисти, чрез който да се картографира секторът и да служи за изготвяне на конкретни политики;

- Съвместна работа с висшите училища за развитие на предприемаческото мислене сред кадрите (вкл. ръководните) в музеи, читалища, библиотеки и други културни институти, в съответствие добрите световни практики;
- Насърчаване на партньорствата между култура и бизнес, включително чрез преразглеждане на Нормативната уредба. Преобразуване на Закона за меценатството в Закон за меценатството, спонсорството и дарителството. Разработване на цялостна система от алтернативни източници на финансиране, извън държавата и общините;
- Подпомагане участието на български творци и творчески състави на международни фестивали и събития. Подкрепа за включването на български културни организации в най-важните европейски и световни културни мрежи;
- Въвеждане на програми за привличане и задържане на професионалисти, занимаващи се със специализирани дейности в сферата на изкуствата като осветители, програмисти, техници, сценични художници, реставратори, сценични работници и други;
- Високи професионални критерии и адекватно заплащане за участниците в културната дейност;
- Актуализиране на правната уредба на българската филмова индустрия като високотехнологична културна индустрия, цифровизация на културното наследство и архивите в областта на медиите и аудиовизията и по-добро позициониране на медийното съдържание, произведено в България;
- Ревизия на Закона за авторското право и сродните му права и транспониране на Директивите за авторското право;
- Цялостна законодателна инициатива по отношение на творческите индустрии; задълженията на обществените медии към българската култура; и артистите, и специалистите в областта на културата, гарантираща адекватни възнаграждения и социална защита.

Прозрачни и отговорни медии

Медийната свобода и плурализмът представляват фундамент на свободното и демократично общество. Те осигуряват прозрачност и отчетност на властта и предоставят пълноценна трибуна за обществено-политически дебат на всички обществени групи, както и помагат на гражданите да правят информиран избор. За нас първостепенен въпрос за функционирането на българската държава е противодействието на дезинформацията, пропагандата и хибридните атаки, както и повишаването на медийната грамотност на гражданите.

Ще работим за прозрачни и отговорни медии пред обществото:

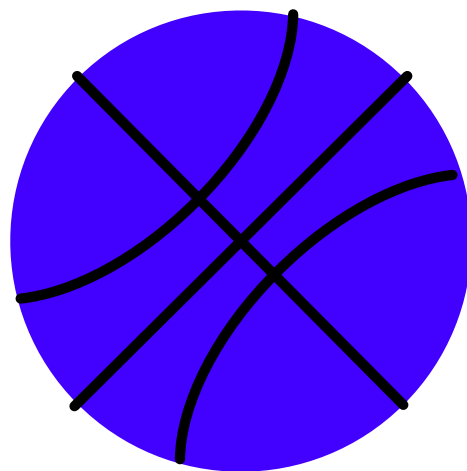
- Осигуряване на професионално управление на обществените медии, включително чрез промяна на управленската структура, където е необходимо;
- Създаване на медийна среда, подпомагаща пълноценния граждански контрол върху работата на държавните органи и политическото ръководство на страната;
- Изготвяне на модел за адекватно, дългосрочно, устойчиво и предсказуемо финансиране на обществените медии БНР, БНТ и БТА;
- Освобождаване от политически и финансови зависимости на обществените медии, чрез усъвършенстване на формите на граждански контрол и промяна в изискванията и начина на избор на техните ръководства;
- Осигуряване на пълна прозрачност на медийната собственост и финансирането на медиите с публични средства;
- Извеждане на медийната грамотност в приоритет в българското образование. Въвеждане на работещи механизми за борба с фалшивите и хибридните новини.
- Гарантиране на независимостта и ефективността на СЕМ съгласно най-високите европейски стандарти;
- Извеждане на медийната грамотност в приоритет за всички степени на българското образование, като фундамент за развитието на пълноценно гражданско общество.
- Обсъждане и въвеждане на работещи механизми за борба с фалшивите и хибридните новини;
- Отстраняване на политическия натиск върху частните медии чрез създаване на независим медиен пазар;
- Подкрепа за въвеждане на по-добър достъп на медийни услуги до хора с увреждания и възрастните хора;
- Предприемане на мерки, включително законодателни, за защита на журналисти от политически, административен и икономически натиск, включително и за защита от стратегически дела срещу публично участие (SLAPP).

Прозрачни и отговорни медии

- Осигуряване на професионално управление на обществените медии, включително чрез промяна на управленската структура, където е необходимо;
- Създаване на медийна среда, подпомагаща пълноценния граждански контрол върху работата на държавните органи и политическото ръководство на страната;
- Изготвяне на модел за адекватно, дългосрочно, устойчиво и предсказуемо финансиране на обществените медии БНР и БНТ;
- Освобождаване от политически и финансови зависимости на обществените медии, чрез усъвършенстване и подпомагане формите на граждански контрол и преразглеждане на изискванията и начина на избор на техните ръководства;
- Гарантиране на независимостта и ефективността на СЕМ съгласно най-високите европейски стандарти, включително правомощията, финансирането и законовите гаранции за независим и компетент медиен регулатор и изграждане на административния му капацитет. Актуализиране на дейността му и на законодателството след приемане на Европейския законодателен акт за свобода на медиите;
- Извеждане на медийната грамотност в приоритет за всички степени на българското образование като фундамент за развитието на пълноценно гражданско общество. Обсъждане и въвеждане на работещи механизми за борба с фалшивите и хибридните новини. Координиране на усилията за повишаване на медийната грамотност с неправителствените организации и образователните институции и изготвяне на предложения за осъвременяване и реформа на висшето образование по журналистика и медии;
- Осигуряване на пълна прозрачност на медийната собственост и финансиране на медиите с публични средства, подобряване на механизма за разпределяне на обществени средства за медиите чрез прозрачност и конкурентност при избора на изпълнители. Забрана на насочването на европейски средства към медии, използвани за дезинформация;

- Отстраняване на политическия натиск върху частните медии чрез създаване на независим медийен пазар, гарантиращ медийното отразяване на различни гледни точки и позиции, представляващ същността на обществено-политическия дебат в страната и задоволяващ нуждата на гражданите от достоверна информация;
- Мерки за подкрепа на регионалните, местни и общностни медии;
- Механизми за обективни пазарни анализи, генериране и акумулиране на достоверни данни за медийната индустрия с помощта на НСИ и други институции, както и въвеждането на система от индикатори за адекватна и безпристрастна оценка на ефекта на медийното съдържание върху аудиторията;
- Подобряване на механизмите за осигуряване на публична информация за състава на редакционните колегии и собствеността на медиите. Разработване на правен механизъм, балансиращ между отговорността за публикувани фалшиви новини и необходимостта от защита на свободата на словото;
- Подкрепа за въвеждане на по-добър достъп на медийни услуги до хора с увреждания и възрастните хора;
- Създаване на система за оценка на медийния плурализъм и на концентрацията на медийния пазар при разрешения за сливане и придобиване на медии;
- Предприемане на мерки, включително законодателни, за защита на журналисти от политически, административен и икономически натиск, включително и за защита от стратегически дела срещу публично участие (SLAPP).

Спорт и младите – държавни политики с висок приоритет

Спортът е мощно и универсално средство за възпитание, за изграждане на дисциплина и характер и за осигуряване на здравословен живот. Затова правителството на „Продължаваме промяната“ и „Демократична България“ осигури рекорден бюджет на Министерство на младежта и спорта за 2022 година с многократно увеличени средства за финансиране на спортната инфраструктура и за подпомагане на елитния спорт. Одобрехме над 20 проекта за спортна инфраструктура за масов спорт. Започнахме процедури за реконструкция и обновяване на комплекс „Червено знаме“ в град София и „Нов спортен център“ в град Плевен. Междувременно подадохме сигнали за редица нарушения при изразходването на публични ресурси от правителствата на ГЕРБ като нарушения при строителството на „Арена Бургас“, авансово преведени средства в края на 2020 г. за над 20 млн. лв. за строителство на физкултурни салони, без да е построен нито един салон и др.

Ще работим за:

- Създаване на спортна инфраструктура за масов спорт със свободен достъп на ученици и граждани;
- Създаване на фонд за изграждане на нови и ремонт на съществуващи спортни съоръжения и финансиране на детски школи към професионалните клубове за колективни спортове – съфинансиране от страна на държавата с лимит до 20 млн. лв. на спортен клуб или детска школа;

- Реализиране на Програма за ученически и студентски първенства в колективни и индивидуални спортове;
- Нова концепция за финансиране на спортните федерации и спортните клубове, включваща приоритизиране на спортовете и увеличен бюджет;
- Изготвяне на Стратегия за олимпийска подготовка, включваща по два олимпийски цикъла за зимните и летните олимпийски игри;
- Увеличаване на средствата за научни изследвания и научно осигуряване на подготовката и възстановяването на елитните спортисти;
- Лицензиране на българска антидопингова лаборатория и позициониране на България като регионален лидер в спортните научни изследвания;
- Реализиране на програма за увеличаване на приходите на Българския спортен тотализатор с цел осигуряване на по-голям бюджет за спорт;
- Програма за изграждане на нови спортни инфраструктурни обекти;
- Стимулиране на изграждането на спортни площадки в междублоковите пространства и изграждане на нови спортни комплекси;
- Програма за реконструкция и обновяване на футболни стадиони;
- Дигитализация и електронни платформи за кандидатстване и мониторинг по програми за финансиране в системата на спорта и младежките политики;
- Децентрализация на политиките за младежта и по-ясна координация на хоризонтална младежка политика;
- Реформа на националните програми за младежта, така че да се подсигури прозрачно и целево финансиране при ясен регламент и критерии, както и повече подкрепа за неформални групи;
- Регулярно провеждане на Националния консултативен съвет за младежта, който да подпомага планирането, провеждането и оценката на младежките политики на международно, държавно и местно ниво;
- Участие на младите хора в процесите по вземане на решение, включително и при разработване, прилагане и оценка на решения;
- Приемане на Закон за доброволчеството. Признание и валидиране на знанията и уменията, които човек придобива в ролята си на доброволец. Гарантиране на правата на доброволците - медицинско застраховане, здравни осигуровки, дългосрочната доброволческа дейност да се брои за трудов стаж;
- Изграждане и поддържане на младежки центрове и младежки пространства (включително и виртуални) за предоставяне на защитена и развиваща среда за младите хора;
- Обединяване на усилията на институциите за засилване на ролята и значимостта на младежките политики.

По-добри условия за масов спорт за всички българи

- Разработване и реализиране на дългосрочна Програма за ученически и студентски първенства в колективни и индивидуални спортове;
- Обръщане на пирамидата за инфраструктурата за масов спорт след задълбочен и детайлен анализ за необходимостта от конкретни спортни съоръжения за дадено населено място или квартал - инвестиции в съвременни спортни площадки, зали и съоръжения, отговарящи на демографските специфики на населеното място със свободен достъп на ученици и граждани;
- Осъществяване на инициативи на Министерство на младежта и спорта с цел:
 - популяризиране с рекламни и други инициативи на масовия спорт
 - осъществяване на пряката връзка между масовия спорт и елитния спорт
 - разработване на нова национална програма за постоянно популяризиране на спорта в свободното време;
- Насърчаване и развитие на любителския и професионален спорт за хора с увреждания. Създаване на устойчив модел за интегриране, популяризиране и подобряване условията за практикуване на спорт от хора с увреждания, в т.ч. и създаване на подходяща спортна инфраструктура;
- Работа с общините – при формиране на държавния бюджет за общините да бъде предвидено конкретно перо за спорт за всяка община.

Нов подход към елитния спорт

- Разработване на нова Програма за финансиране на спортни федерации и спортни клубове, включваща приоритетни спортове и увеличаване на бюджета за федерации и клубове. Програмата:
 - ще осигурява справедливо финансиране, съобразено с резултати, перспективи за развитие и успехи на всеки отделен вид спорт, както и неговите конкретни

специфики и традиции;

- се актуализира всяка година спрямо резултатите и постиженията на конкретния вид спорт. По този начин ще се промени политиката приоритетно и непропорционално да се финансират спортове, които носят медали от международни състезания, независимо от тяхната популярност или социална значимост. Медалите трябва да са следствие от правилното функциониране на системата на спорта, а не нейна единствена цел. Балансирането ще се въведе след въвеждане на новата програма – нов методически подход за класификация на спортовете спрямо обществения интерес и постигнатите резултати;
- се основава на дефиниране на приоритетните за страната спортове, като се вземат предвид и тяхната обществена значимост, история, успехи и традиции в България;
- ревизира формулата за финансирането на приоритетните за страната спортове.

→ Изготвяне на Стратегия за олимпийска подготовка, включваща два олимпийски цикъла за зимните олимпийски игри и летните олимпийски игри, както и механизъм за контрол на изпълнението ѝ;

→ Законодателна инициатива за промени в Закона за физическото възпитание и спорта, целяща да се прецизират механизмите за предоставяне на спортна лицензия и нарушенията, водещи до отнемане на спортната лицензия;

→ Увеличаване на средствата за научни изследвания и научно осигуряване на подготовката и възстановяването на елитните спортисти. Лицензиране на българска антидопингова лаборатория и позициониране на България като регионален лидер в областта на спортните научни изследвания.

Достъпна и модерна спортна инфраструктура

Разработване на:

- • Програма за изграждане на нови съвременни спортни инфраструктурни обекти и реконструкция на съществуващи спортни обекти за периода 2023-2027 г., включваща:
 - създаване на фонд за изграждане на нови и ремонт на съществуващи спортни

съоръжения за професионални колективни спортове и финансиране на детски школи към професионалните клубове за колективни спортове - кофинансиране от страна на държавата в размера на средствата, инвестирани от клубовете, с лимит до 20 млн. лв. на спортен клуб или детска школа;

- ремонт и модернизация на съществуващи спортни бази и изграждане на нови спортни обекти, включително нов национален стадион;
- изграждане на нови и модернизация на спортни центрове, с тренировъчни зали за художествена гимнастика, зала за бойни спортове, две нови зали за зимни спортове, басейни с олимпийски размери, център за зимни спортове, многофункционални спортни зали, лекоатлетически писти, стандартни тренировъчни тревни терени за футбол и ръग्би, площадки за масов спорт, писта за автомобилни спортове;
- програма за обновяване на футболни стадиони, ползвани от професионални футболни клубове от първа и втора професионална лига за периода 2023-2027 г.

→ Нова концепция за управление на спортни обекти държавна собственост и собственост на дружествата на Министерство на младежта и спорта с ясни критерии за прозрачност, дефинирани цели и индикатори за тяхното изпълнение;

→ Стимулиране на разширеното изграждане на спортни площадки в междублоковите пространства и ефективно използване на имотите, собственост на Министерството на младежта и спорта, за изграждането на нови спортни комплекси в четири центъра в страната под управлението или контрола на Министерството на младежта и спорта;

→ Одит и ревизия на държавните търговски дружества, стопанисващи спортна инфраструктура;

→ Изграждане на първата в България модерна съвременна „Спортна болница“.

По-добро финансиране и управление на дейностите свързани с развитието на спорта

→ Увеличение на бюджета за спорт и спортна инфраструктура;

→ Предоставяне на средства за повишаване на административния капацитет в спортните федерации, обучение на кадри и усъвършенстване на процедурите за кандигатстване по програми;

→ Прозрачно управление на джужествата с държавно участие:

- Административно-функционална реформа в трите джужества, управляващи спортни имоти, и създаване на нова административна единица, която да управлява централизирано спортната инфраструктура;
- Прозрачно управление и назначаване на компетентни кадри с добро образование и репутация в джужества с държавно участие, управляващи спортните имоти;
- Български Спортен тотализатор – програма за увеличение на приходите от продажби с цел осигуряване на по-голям бюджет за спорт. Административно и функционално реформиране на Българския спортен тотализатор.

→ Дигитализация в спорта:

- Създаване и популяризиране на Електронна платформа за кандигатстване по младежки програми;
- Дигитална информационна система, включваща регистри за спортни обекти и съоръжения, спортни федерации, спортни клубове и треньорски кадри;
- Електронна платформа за кандигатстване, финансиране и мониторинг на федерации и спортни клубове;

→ Разработване на Програма за пожизнени пенсии за бивши и настоящи световни шампиони в олимпийски и параолимпийски дисциплини;

→ Увеличаване на дела на частните инвестиции в спорта.

Повече възможности за развитие на младите хора в България

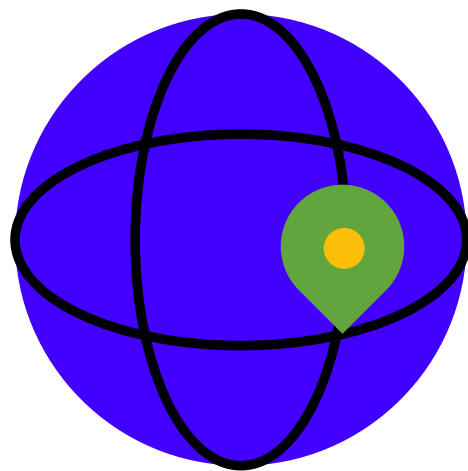
→ Фокус върху младежките политики. Категорични действия в посока да се спре институционалното negliжиране на младите хора и системната липса на финансов и експертен ресурс в сектора;

→ Засилване на ролята и значимостта на младежките политики чрез изграждане и развитие на административен капацитет и финансово обезпечаване в Агенцията;

- Децентрализация на политиките за младежта и по-ясна координация на хоризонтална младежка политика;
- Реформа на националните програми за младежта, така че да се подсигури прозрачно и целево финансиране при ясен регламент и критерий, основаващ се на капацитета и постигнатите резултати от младежките организации, както и повече подкрепа за неформални групи;
- Регулярно провеждане на Националния консултативен съвет за младежта, който да подпомага планирането, провеждането и оценката на младежките политики на международно, държавно и местно ниво;
- Създаване на електронна платформа за кандидатстване за финансиране по проекти в младежкия сектор с цел прозрачност и мониторинг при изразходване на средствата;
- Активно включване, овластяване и ангажиране на младите хора в икономическия, социалния и политическия живот с цел повишаване на тяхното благополучие и изграждане на устойчиво, справедливо и модерно общество;
- Разработване на ефективни програми за социалното включване и межкултурния диалог сред младите хора и работа с млади хора от уязвими групи и в малки населени места;
- Участие на младите хора в процесите по вземане на решение, включително и при разработване, прилагане и оценка на решения;
- Разширяване на възможностите за професионално ориентиране на младите хора в процеса на формалното им образование и повишаване на достъпа им до неформално обучение за развитие на ключови и допълнителни компетентности;
- Намаляване на дела на младежите, попадащи в риск от социална изолация чрез насърчаване на здравословния начин на живот, здравословното хранене, физическата активност и спорта. Изграждане на повече младежки центрове;
- Превенция на зависимостите и на употребата на тютюневи изделия, алкохол, наркотични вещества и психоактивни вещества сред младите хора и намаляване на случаите на агресия чрез масирани информационни

кампани;

- Преструктуриране на програмите за младежта и младежките дейности. Приоритизиране на провеждането на младежки събития и участие в такива в България, както и такива, организирани от страни от Европейския съюз;
- Включване на максимално широк кръг млади хора и младежки организации в разработването, имплементирането и оценяването на младежките политики;
- Разширяване на програмите за младежки медиатори в общините с фокус върху работата с млади хора на общинско и регионално ниво;
- Приемане на Закон за доброволчеството. Признание и валидиране на знанията и уменията, които човек придобива в ролята си на доброволец. Гарантиране на защита на доброволците и правата им - медицинско застраховане/здравни осигуровки, възможност дългосрочната доброволческа дейност да се брои за трудов стаж;
- Инициране на изменения в законодателството с цел по-добро дефиниране на понятията „младежко включване“, „младежка работа“, „младежки работник“ и „национално младежко представителство“;
- Изграждане и поддържане на младежки центрове и младежки пространства (включително и виртуални) с цел предоставяне на защитена и развиваща среда за младите хора, които участват в създаването и ръководството на съответната младежка инфраструктура;

Развитие на връзките с българските общности в чужбина

Българските граждани, където и да се намират, са най-ценният ресурс на страната. В съвременния мобилен и свързан свят българската държава трябва да мисли дългосрочно и да се грижи за своите граждани зад граница, а също и за българските исторически общности. Уменията и знанията на българските граждани по света могат да допринасят за развитието на страната, а те самите да се чувстват пълноценна част от глобалната българска общност.

В политиките за българите в чужбина си поставяме за цел:

→ Запазването и разпространението на българския език и култура сред българските общности в чужбина;

- Допълнително развитие на мрежата от неделни училища за граница и значително увеличаване на обхванатите деца и младежи в тях;
- Осигуряване на адекватни финансови условия за дългосрочно командироване на преподаватели в училища и в университети за граница;
- Налагане на българския език като матуритетен в чужди образователни системи за повишаване на привлекателността му за българските деца и младежи;
- Подкрепа на дейността на културните институти за граница с необходимото финансиране;
- Улеснена реинтеграция в България на завършилите в чужбина български студенти чрез облекчени процедури, вкл. и при легализиране на дипломите им;
- Привличане на българи с научна кариера в чужбина към изследователски програми на висши училища и центрове за иновации в България;
- Осигуряването на представителност на интересите на българите за граница в обществено-политическия живот на страната;
- Гарантирането на достъп до качествени административни услуги за български граждани в чужбина;
- Подобряване на изнесени и дигитални консулски услуги, и заявяване на лични документи, нотариални и други услуги чрез електронна идентификация;
- Удължаване на валидността на международните паспорти от 5 на 10 години;
- Защита на правата и интересите на сънародниците ни за граница;
- Подкрепа за историческите български общности в Украйна, Молдова, Сърбия, Северна Македония, Румъния и Албания;
- Предоставяне на по-широки възможности за продължаване на образованието в България на представителите на българските исторически общности;
- Създаване на условия за реинтеграция на завръщащите се.

Запазване на българския език и култура в чужбина

- Допълнително развитие на мрежата от неделни училища зад граница и значително увеличаване на обхванатите деца и младежи в тях;
- Разработване на стандарти и учебници, учебни помагала и дигитални ресурси за преподаване, учене и оценяване на български език като втори/чужд за деца и младежи;
- Осигуряване на адекватни финансови условия за дългосрочно командироване на преподаватели в училища и университети зад граница;
- Налагане на българския език като матуриретен в чужди образователни системи за повишаване на привлекателността му за българските деца и младежи;
- Усъвършенстване на процедурите и въвеждане на програма за реинтеграция на деца и младежи, пристигащи от чужди образователни системи, в задължителна училищна възраст.

Укрепване на капацитета на институциите, осъществяващи политиките за българите зад граница

- Подкрепа на дейността на културните институти зад граница с необходимото финансиране; създаване и прилагане на единна политика в различните държави; въвеждане на подобрени критерии за избор на ръководителите им, включително ангажимент за развитие на сътрудничеството с българските общности;
- Засилване на ангажимента на държавата към българските училища в чужбина, включително неделните и увеличаване на обхванатите деца и младежи в тях;

- Облекчен и по-широк достъп за българската диаспора до образование в България;
- Улеснена реинтеграция в България на завършилите в чужбина български студенти чрез облекчени процедури, вкл. и при легализиране на дипломите им;
- Привличане на българи с научна кариера в чужбина към изследователски програми на висши училища и центрове за иновации в България;
- Кадрово и финансово осигуряване на дейността на Изпълнителната агенция за българите зад граница към Министерство на външните работи;
- Увеличаване на публичния ресурс, вложен по програмите на Министерство на външните работи, за финансиране на проекти, включително и на медии и издания на българските общности.

Значително улесняване и подобряване на качеството на административните услуги за българите зад граница

- Подобряване на изнесени и дигитални консулски услуги и заявяване на лични документи, нотариални и други услуги чрез електронна идентификация;
- Създаване на звено към Министерството на външните работи за подпомагане на българските граждани при комуникацията с администрации в чужбина;
- Удължаване на валидността на международните паспорти от 5 на 10 години;
- Увеличаване на броя на дипломатическите представителства и обновяване на разпределението и състава на консулствата след анализ на концентрацията на българите в чужбина.

Гарантиране на представителност на интересите на българските общности в обществено-политическия живот на страната

- Конституиране на работещ Национален съвет на българските общности зад граница, в който се избират представители на българските общности и с участието на ключови български институции;
- Предоставяне на пасивно изборително право на всички български граждани;
- Приемане на методика за определяне на броя на мандатите в изборен район „Чужбина“ в Изборния кодекс и въвеждане на правила за съставяне на изборителни списъци в чужбина;
- Въвеждане на пилотно дистанционно гласуване за българите зад граница.

Ефективни политики за българските исторически общности

- Подкрепа за историческите български общности в Украйна, Молдова, Сърбия, Северна Македония, Румъния и Албания за поддържане на езиковата, културната и националната им идентичност;
- Предоставяне на възможност за продължаване на образованието в България на представителите на българските исторически общности;
- Конституиране на работещ Консултативен съвет при Изпълнителната агенция за българите в чужбина за установяването на български произход при производството за българското гражданство;
- Ускоряване на процедурите за придобиване на българско гражданство при гарантиране на националната сигурност.

Външна политика в полза на българския интерес

Правителството с участието на “Продължаваме промяната” и “Демократична България” постигна редица важни успехи в областта на външната политика: получи официална покана за присъединяване към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР); оказва политическа подкрепа на Украйна в ключовите първи месеци от войната и помогна на украинските бежанци на територията на страната; подпомогна напредъка към европейска интеграция на страните от Западните Балкани; засили диалога за регионално сътрудничество с Румъния, Гърция, Турция и Сърбия и превърна отношенията ни от съседски в партньорски; защити националния интерес чрез европейски механизъм за контрол и гаранции за правата на българските граждани в РСМ като част от преговорната рамка за присъединяването ѝ към ЕС; проведе активни политики за реализиране на общи проекти с РСМ в областта на икономиката, инфраструктурата и културата; разшири участието на България в Европейската космическа агенция. Обединението „Продължаваме Промяната - Демократична България“ ще укрепва позицията на страната ни като неразделна част от семейството на свободните и демократични държави, на ЕС и НАТО. Ще защитаваме принципа, че външната политика на България е успешна и правилна само когато допринася за просперитета на всяко българско семейство.

Ние ще работим за:

- Защита на националния интерес в отношенията с други държави и международни организации;
- Ускорено присъединяване на България към Шенгенското споразумение, за да пътуваме без проверка по границите до края на 2023 г.;
- Възможно най-бързо присъединяване към еврозоната чрез активни и последователни действия;
- Осигуряване на благоприятни външни условия за икономическото развитие и за повишаването на стандарта на живот на българските граждани;
- Утвърждаване на България като надежден търговски партньор и търсена инвестиционна дестинация.
- Външна политика, която извежда България от периферията в центъра на европейската интеграция и процесите по вземане на решения;
- Противодействие на намесата в обществените и политическите процеси в страната от неприятелски държави чрез повишаване на капацитета на службите за сигурност и засилване на парламентарния контрол върху тях;
- Осигуряване на професионална и политически неутрална дипломатическа служба с достойно заплащане, която да защитава правата на българските граждани по света и да работи за авторитета на България в чужбина;
- Задълбочаване на връзката между българските общности по света и родината.

Достойна България в Европа и пред света

- Противодействие на намесата в обществените и политическите процеси в страната от неприятелски държави чрез повишаване на капацитета на службите за сигурност и засилване на парламентарния контрол върху тях;
- Осигуряване на професионална и политически неутрална дипломатическа служба с достойно заплащане, която да защитава правата на българските граждани по света и да работи целенасочено за авторитета на България в чужбина. Гаранция за спазване на кадровата политика за ротация между България и чужбина и професионално израстване.

Защита на националния интерес чрез Европейския съюз, НАТО и Съвета на Европа

- Ускорено присъединяване на България към Шенгенското споразумение, за да пътуваме без проверки по границите до края на 2023 г.;
- Възможно най-бързо присъединяване към Евророната чрез активни и последователни действия;
- Работа в рамките на ЕС за укрепване на политиката на съюза за защита на върховенството на закона в страните членки. Отстояване на демокрацията и правовия ред в ЕС чрез антикорупционни мерки и ограничаване на външни влияния и чрез разширяване на ролята на европейския прокурор;
- Защита на правата на човека чрез активен диалог с международни и неправителствени организации, европейски институции и религиозни общности;
- Отстояване на националните енергийни приоритети в преговорите по Зелената сделка, с оглед характера ѝ на стратегически план за

повишаване на конкурентоспособността на икономиката на ЕС и България;

- Политика за енергийна диверсификация като гаранция за националната сигурност;
- Успешно ускорено изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост и останалите европрограми без загуба на европейски средства;
- Пълна подкрепа за Украйна в усилията ѝ да отблъсне руската агресия и да възстанови мира при запазване на териториалната си цялост;
- Подкрепа на международните усилия за наказателно преследване на лицата, отговорни за престъпления против мира, военни престъпления и престъпления срещу човечеството, извършени в контекста на руската агресия срещу Украйна;
- Подкрепа за членството на Украйна в Европейския съюз, включително чрез обмяна на опит и добри практики в преговорния процес, както и включване в следвоенното възстановяване на Украйна;
- Равноправни отношения с Русия при спазване на принципите на международното право;
- Активно участие във формирането на европейската стратегия за бъдещи отношения с Русия след изтеглянето ѝ от Украйна;
- Активно участие в процеса по реформиране на европейската система за миграция и убежище и Пакта за миграция, като се отчитат спецификите на държавите на първа линия като България. Осигуряване на хуманно третиране на мигрантите и бежанците в съответствие с международните стандарти за права на човека.

България като регионален лидер

- Подкрепа на интеграцията на Западните Балкани в ЕС с цел те да станат общ пазар без граници и бариери за работа и пътуване при

стриктно прилагане на критериите за членство, включително на интеграционните усилия на Северна Македония, съгласно приетата Преговорна рамка с ЕС;

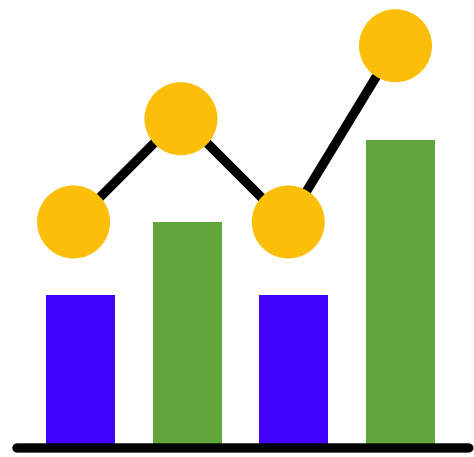
- Гарантиране на правата на българите в Северна Македония чрез ефективното прилагане на Договора за добросъседство и условията на Преговорната рамка с ЕС, включително промяна на конституцията на Република Северна Македония. Развитие на икономическите, енергийните и транспортните връзки;
- Системно развиване на политики за диалог и разбирателство с Република Северна Македония, както и на сътрудничество в областта на икономиката, транспорта, трансграничната свързаност, висшето образование, науката, културата, спорта и други, в съответствие с българските национални цели и интереси;
- Засилено регионално сътрудничество с държави членки на ЕС, наши съседи от Югоизточна Европа в процеса на вземане на решения в Съвета на ЕС;
- Активно участие в механизми за сътрудничество на регионално равнище с цел създаване на трансгранична свързаност, инфраструктура и други съвместни проекти.
- Поддържане на добросъседски отношения с Република Турция на принципна основа, отстояваща достойнството на страната ни, ненамесата във вътрешните ѝ работи и защитата на правата на човека, както и конкретни действия за улесняване на пътническия и товарния трафик и за противодействие на нелегалната миграция, трафик на хора и нелегален внос към ЕС.

Активна България пред света

- Активна работа за отпадане на визите за САЩ чрез изпълнение на техническите изисквания за включването в Програмата за безвизови пътувания;
- Осигуряване на финансов и човешки ресурс за активно политическо и

експертно участие във всички ключови международни дипломатически формати с цел отстояване на българския интерес;

- Завършване на процеса по присъединяване на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР);
- България като надежден търговски партньор и търсена инвестиционна дестинация;
- Засилване на преките чуждестранни инвестиции чрез активизиране на ролята на търговските представителства в чужбина и по-тясна интеграция с работата на Българската агенция за инвестиции;
- Укрепване на политическите и икономическите отношения с Великобритания след излизането ѝ от ЕС;
- Продължаване на вече поетия курс към членство в Европейската космическа агенция (ЕКА);
- Задълбочаване на отношенията с Япония, Южна Корея и други добре развити икономически страни извън Европа и Северна Америка;
- Сътрудничество с Китай на основата на общата европейска външна и търговска политика на ЕС и други наши съюзници и партньори;
- Засилване на диалога със страните в Близкия изток и Северна Африка в сферата на икономиката, международните инвестиции от държавите в този регион и не на последно място – подписване на нови международни споразумения в сферата на международното право и правосъдието;
- Спешна финансово осигурена реформа в политиката за промотиране на българския бизнес в развиващите се пазари на Субсахарска Африка, Югоизточна Азия, Централна и Латинска Америка;

Справедливи и стабилни държавни финанси

Ние от обединение “Продължаваме Промяната - Демократична България” вярваме, че ИМА КАК България да бъде просперираща държава, в която всички живеем справедливо и сме сигурни за бъдещето си.

Икономическият и социален просперитет на държавата изисква изцяло нов модел на управление на публичните финанси - ефективно и некорупционно разходване на средствата от държавния бюджет, еврофондовете и Плана за възстановяване и устойчивост, както и скорошно присъединяване на България към еврозоната и ОИСР. ИМА КАК да живеем по-добре. Защото можем да реализираме политики по повишаване на доходите, да инвестираме в качествено образование и здравеопазване, да изградим модерна инфраструктура и да стимулираме бизнеса, като запазим финансовата стабилност на държавата, без повишаване на данъците и с бюджетен дефицит в рамките на Маастрихтските критерии.

Затова ще работим за:

- Справедливи, прозрачни и стабилни държавни финанси; запазване на дефицит до 3% и на настоящите данъчни ставки, включително плоския данък;
- Подобряване на събираемостта на приходите в държавния бюджет чрез подход, който осигурява широко покритие и равнопоставеност на всички стопански субекти и не затруднява работата на бизнеса;
- Подкрепа на микро и малките предприятия чрез увеличение на прага за задължителна регистрация по ЗДС до допустимия в ЕС таван от 166 хиляди лв.;
- Намаляване на административната тежест и опростяване на процедурите за данъчна отчетност на микро- и малките предприятия;
- Награждане на онлайн системата за обществено проследяване на състоянието на държавните финанси и изпълнението на държавния бюджет;
- Успешно присъединяване към еврозоната и ОИСП в кратки срокове;
- Повишаване капацитета на държавните институции за ефективна борба срещу изпирането на пари;
- Ефективно използване на националните и европейски инвестиции;
- Въвеждане на капиталово бюджетирание и приемане на многогодишна капиталова програма на база на анализ „разходи-ползи“;
- Въвеждане на механизми за увеличаване нивото на собствените приходи на общините и за повишаване на финансова независимост на населените места;
- Създаване на целеви фонд за регионално развитие на общините с ясни критерии за оценка и подбор на проектите;
- Повече контрол върху обществените поръчки и държавните разходи.

Справедливи, прозрачни и стабилни държавни финанси без увеличение на данъците

- Продължаване на политиката за нова философия за държавния бюджет, в която средствата не изтичат, а се разходват и инвестират в полза на обществото, със запазване на дефицит до 3% и реалистична макрорамка. Запазване на настоящите данъчни ставки, включително плоския данък;
- Гарантиране на необходимите средства за здравеопазване, образование, капиталови инвестиции и социални дейности при запазване на финансовата стабилност на страната и без вдигане на данъците;
- Надграждане на онлайн системата за обществено проследяване на състоянието на държавните финанси и изпълнението на държавния бюджет и продължаване на политиката за ежемесечно публикуване на данните от СЕБРА;
- Поетапно увеличаване на обхвата на СЕБРА, включително чрез обхващане на най-големите общини (София, Пловдив, Варна, Бургас и др.);
- Създаване на единен публичен регистър за всички договори, сключени от централната администрация;
- Запазване на финансовата стабилност, ниските нива на публичен дълг и стабилен фискален резерв;
- Подобряване на събираемостта на приходите в държавния бюджет, включително чрез подобряване на взаимодействието между различните контролни органи и прилагане на единен подход при данъчните проверки, извършвани от НАП и Агенция “Митници”, която да осигурява равнопоставеност на всички стопански субекти, постига високо покритие и събираемост и не затруднява работата на бизнеса;
- Подкрепа на микро и малките предприятия чрез увеличение на прага за задължителна регистрация по ЗДДС до допустимия в ЕС таван от 166 хиляди лева;

- Намаляване на административната тежест и опростяване на процедурите за данъчна отчетност на микро- и малките предприятия, включително чрез намаляване на административните санкции, пропорционално на тежестта на нарушението;
- Ускорено, прозрачно и ефективно управление на средствата от ЕС, така че да допринесат за изравняване на стандарта на живот със средния за ЕС и да намалят регионалните и социалните неравенства.

Успешно присъединяване към Еврозоната и ОИСП в кратки срокове

- Продължаване на процеса на подготовка и присъединяване на България към Еврозоната и изпълнение в срок на приетите решения на Народното събрание и на Техническия план за въвеждане на еврото. Приемане на всички необходими законопроекти, свързани с присъединяването на България към еврозоната;
- Избор на ново ръководство на регулаторните органи с изтекъл мандат (БНБ и КФН) и гарантиране на ефективното им функциониране;
- Искане на нов Доклад за конвергенцията от ЕЦБ. Промяна в Закона за БНБ за привеждане в съответствие с изискванията;
- Изпълнение на задълженията, произтичащи от влизането във Валутния механизъм ERMII, включително приемане на необходимите промени в областта на застраховането;
- Повишаване капацитета на държавните институции за ефективна борба срещу изпирането на пари;
- Предприемане на всички необходими действия за приемане на България в ОИСП в кратки срокове.

Ефективно използване на националните и европейски инвестиции

- Въвеждане на капиталово бюджетиране и приемане на многогодишна капиталова програма на база на анализ „разходи-ползи“. Гарантирано финансиране за необходимите инвестиции във физически и човешки капитал при наличието на готови и защитени проекти, а не на базата на проценти от БВП;
- Осигурени равни условия за общините при кандидатстване и одобряване на финансирането. Прекратяване на практиката определени общини, близки до властта, да получават средства, а другите - не. Въвеждане на единен подход и уеднаквяване на изискванията за разработване, оценка и управление на инвестиционните проекти;
- Въвеждане на прозрачни механизми за увеличаване нивото на собствените приходи на общините, както и за повишаване на финансова независимост на отделните населени места, включително на по-малките такива в рамките на една община;
- Разглеждане на механизми за увеличаване нивото на собствените приходи на общините, както и за повишаване на финансова независимост на отделните населени места, включително по-малките такива в рамките на една община. Повишаване на контрола при разходването на средствата;
- Създаване на целеви фонд за регионално развитие на общините с ясни критерии за оценка и подбор на проектите;
- Продължаване на политиката за финансиране на ускореното изграждане на нови училища, детски градини и ясли във всички общини с недостиг;
- Наваксване на натрупаното през последните месеци забавяне в изпълнението на инвестиционни проекти по Плана за възстановяване и устойчивост, за да се осигурят нови и модерни учебни помещения, болнична апаратура, влакове и подкрепа за бизнеса;

- Ускоряване на процедурите по реализиране на успешно договорените от кабинета “Петков” европейски програми за периода 2021-2027 г. с цел преодоляване на регионалните неравенства, наваксоване на натрупаното закъснение и ускоряване на растежа на българската икономика. Насочване на средствата там, където са най-нужни с фокус върху районите на България със забавени инвестиции;
- Гарантиране на прозрачност, контрол и конкурентен принцип за предоставяне на европейско финансиране. Облекчаване на процеса по кандидатстване, включително чрез интеграция на повече държавни регистри.

Повече контрол върху обществените поръчки и държавните разходи

- Гарантиране на прозрачността и проследимостта на обществените поръчки чрез публикуването онлайн в машинно четим вид на обявленията, критериите, избора на изпълнители, сключените с тях договори, изпълнението и отчитането на резултатите. Обществените поръчки да се печелят на база на най-добра оферта, а не с връзки или корупция;
- Промяна на Закона за обществените поръчки за подобряване на системите за контрол - разширяване на обхвата на предварителен контрол върху всички големи обществени поръчки;
- Намаляване на поръчките с един кандидат или с директно договаряне и ограничаване на процедурите с висок корупционен риск, включително „инхаус” и „инженеринг” до минимума съгласно европейското законодателство;
- Преглед на концесионните договори и такси, включително тези за добив на подземни богатства, пристанища, плажове, ски съоръжения и др. с цел по-добра защита на националния интерес.